ÅRSSKRIFT

for

Skodje Sogelag 1976

Årsskift for Skodje Sogelag 1976

I dette året hev det vorte skrive mykje om tilskot til gards- og ættesoge for Skodje. Vi merkar no større interesse for dette arbeidet, og den turvande stønad er auka hjå bygdefolk, bedrifter og bankar. Dette er vi mykje takksame for. Årsmeldinga for 1975 vart godt mottekje, og fleire utflyttarar vil gjerne få den tilsendt. Medlemstalet hev vakse munaleg, og dertil hev fleire einskilde personar gjeve store pengegåver til laget.

Styret takkar mykje for dette.

Vi takkar spesielt Skodje og Vatne Sparebank for den hjelp dei gjev oss.

Det er Skodje og Vatne Sparebank som fører rekneskapen.

Olgar Steinset hev skreve av kyrkjebøker. Styret hev vore det same som før:

Elias Fylling (form.) *ludvig Beite, Louis Giske,*

Amund Midtlid, *Olav S. Svorte.*

Skriftstyar *Elias Fylling,*

Utgjevar av Årsskriftet er styret.
6260 Skodje

Skodje Sogelag

takkar dei som har hjelpt til
med å skrive, og annonsørane
som har gjort det mogleg å
gi ut årsmeldinga.
Ein takk også til Sunnmørspostens
trykkeri for hjelp med
tilrettelegginga av skriftet.

Styret

MOTORSALG A.S

6020 VEGSUND

Tlf. 41 804 — 49 963

GRAVEMASKINER og TRAKTORER

KOMPRESSORER for anlegg og industri

Gamle ferdslevegar over Engesetdalsfjella

Om vi går nokre årtier attende i tida vil vi finne at samferdselen bygdene imellom arta seg noko onnorleis enn det vi etter kvart er blitt vane med. Landet vårt er sundskore av fjordar, åsar og fjell ligg og skiljer mellom bygdelaga. Rettelege vegar har naturleg nok ikkje funnest alltid — visst har det eksistert kjerrevegar bygdemellom lenge, men ferdselen mellom våre mange dalføre, ja, byar og for ikkje fram berre etter landevegen. Over heile vårt langstrakte land spinn det seg eit nett av stiar, meir eller mindre synberre, på tvers av fjell og innetter hei, frå bygd til bygd. Dette er dei første ferdslevegane til lands. Dei var ikkje nett skikka til vognskyss, nei, her ferdast kløvhesten og menn med bør på ryggen.

På våre kantar har vi også snarvegar over fjella til grannebygdene på andre sida, såleis og mellom Engesetdal og Vatne, ja, endå til Fiksdal. Engesetdalen er nordre luten av Skodje og på fjellryggen mellom Vatne og Engesetdalen ligg grensa mellom dei to bygdene og lengst mot aust innpå fjellet går grenseskillet mellom Romsdal og Sunnmøre.

Vi har ikkje så store avstandar her mellom dei nemnde bygdene som mange stader elles i landet, og ferdslevegane hadde vel heller ikkje så stor innverknad på utviklinga hjå oss, må ein tru. Likevel hadde ein dette sambandet — folk veit ennå stort sett kvar stiane låg og kvar dei for framom, men få eller nesten ingen trakkar fjellvegane lenger.

Før vi går vidare, kan det vere på sin plass å nemne kva desse første samferdslevegane tente til forutan det å fri avstengde bygder frå isolasjon. Det nye som kom til landet vart bore fram langs desse primitive stiane, frå handelsstader og byane dit nyhende og påverknad frå framande land først nådde.

For å ta eit døme, skal eg her peike på ein konkret ting som har med den kulturelle påverknad å gjere: Nemleg spreiinga av vår gamle bygdekunst — treskjering og rosemåling. Stilartane som bygdekunsten er bygd opp omkring er av utanlands opphav, og det tok heller lang

tid før deira påverknad gjorde seg gjeldande hjå oss, men det kom. Og det var helst handverkarane frå byane som først bar den nye kunsten innover i landet. Bøndene tok etter — og med stor dugleik. Dei forma og skapte om til dei fekk den særeigne stilen som er kjennemerke på vår bygdekunst, som den kallast.

Stilen er ikkje einsarta, det skil ofte mykje frå bygd til bygd, og mellom dei ymse landsdelar. Dette syner og at det ikkje har vore dagvisst samband mellom bygdene våre i dei tider.

Så mang ein bygdekunstnar tok seg fram over fjella frå ein stad til ein annan. I dag kan ein rekkje fara etter dei på arbeida deira, og berre tenkje seg til den tungsame vandringa, ofte lange vegar, for å utføre sine oppgåver.

Dei gamle ferdslevegane over fjella er vel for det mest grodde att, sjølve trakket er ikkje einfeldt å finne. Visst har vi ikkje bruk for slike vegar no. Likevel skal vi ikkje gløyme at dei kronglete gangstiane som batt i hop våre mange dalføre utgjer eit blad av vår soge

Landskapet er det same som før, stein og ur ligg der som for mange hundre år sidan. Forfedrane såg mykje det som vi gjer — trødde på dei same steinane. Over fjella rak både folk og fant. Her fór hestekarar fram og krøterhandlarar med driftene sine. Skreppekarar og andre handlande rak ferdslevegen innetter fjellet. Og her traska omvandrande skreddarar og skomakarar med verktyet sitt. Å ja, legdekallen på si trøysteslause ferd rusla nok også stien over fjellet. På steinane langs vegen har dei kvilt. Skor av never har sett merke etter seg.

Vatnebygdarane og engesetdalingane hadde mykje samkvem med einannan i tidlegare tider, etter som ein kan skjøne. Vatne og Skodje var då også i ein kommune ein bolk fram til århundreskiftet. Og for «Dalingane» fall det nok snarare å ta vegen over fjellet til Vatne i naudsynte ærende. Den mest brukte og vel også den gangråsa som folk her i traktene kjenner best er stien over Skarskleiva. Frå Øvste-Skar tek den til fjells og opp Kleiva og om Ne-garden på Vatnesida — følgde gardsvegen over Vatne-elva til bygdevegen. Denne råsa var svært mykje nytta, ikkje minst til kyrkjeveg.

Folk var ikkje skvetne for å legge avstad til fots sundags føremiddag åt Vatnekyrkja for å høyre preika. Som skikken var i dei tider, nytta dei høvet til å handle litt, byte varer, treffe kjenningar og skyldfolk — og kanskje gjere av ein hestehandel Tida måtte nyttast når dei var ute likevel. Det er atskillege år sidan både «Kleivavegen» og andre fjelltiar var allfarvegar, men folk som var born eller unge kring århundreskiftet og frametter har sjølve brukt desse stiane og kan minnast at andre gjorde det.

Oluf Skar, som nå er 83 år gammal fortel mellom anna at faren sende han og broren over «Kleiva» til Vatne for å kjøpe fisk — det var sikkert eit nokså vanleg ærend den tida. Dei to var gutungar då. Ein må gå gjennom tunet på Øvste-Skar når ein skal opp Kleiva. Mang

ein har gått framom stovetrappa der. Einskilde meir særmerkte enn andre, som til dømes Rabbelthaug-Ole-Petter der han kom i berre skjorteermane med vadmålstrøya på armen. Og Storsæter-Ingebrigt, far til den kjende bygningsmannen Johan Storsæter som slo seg til på Skodje, han gjekk Skarskleiva til Vatne lenge etter at han var 80 år gammal. Oluf er sjølv ein kjend hestekar, han nytta ofte snarvegane over fjellet. Når han kom nordafrå Fiksdals-kanten leiande med hestar, tok han av vegen i Vatnedalen heimom Krogsætra, skrådde opp lia og over Beiteskaret. Komen så langt var vegen stutt heimatt. (I det same Beiteskaret er på tale, må det nemnast at oppsitjarane i Beitene spadde torv der oppe på fjellet i lang tid. Ei av torvløene stend der den dag i dag.) Gjennom dette skaret gjekk også ein av snarvegane over til Vatnedalen.

Frå den midtre av Beitegardane tek det av endå ein sti opp fjellsida til Beitenakken, vidare vestover lia nordom fjellet. Den skrådde vel over dalen om lag der den gamle fotballplassen til vatnebygdarane låg. Denne stien er kalla «Snejveien» i dagleg tale. Den fekk forresten tilnamnet «Friarvegen». Ein kan studere på kva ordet «snej» (Snei) tyder. Eg har høyrt det brukt i samband med andre snarvegar. «Eg gjekk «snejveien», kan ein høyre folk seie, og då meiner dei at dei har gått ein snarveg. Ordet må difor tyde snar — snarveg.

Lenger innpå Engesetdalsfjella finst det ein stad som kallast «Romsdalsvegane», det er helst av gammalt folk ein høyrer det namnet. I det heile er det sjeldan at det blir nemt lenger. Kanskje tyder det på at tida då «Romsdalsvegane» var vanleg å bruke ligg så langsameleg langt attende at den held på å kverve i gløymselen. Namnet skulle tydeleg seie at her frå gammalt har vore ein gangsti mellom Engesetdalen og Fiksdalen. Det har ikkje lukkast å klarlegge med sikkerheit kvar den har gått alle stader. Truleg følgde den same lina til Little-Engesetsætra som bilvegen har i dag. Vidare skrådde den vel opp gjennom skogen av fjellbjørk nordom Botnen — det som vert kalla Geitrolskogen. Første stavinga i dette namnet kan ha både med geit og gjetar å gjere. Helst det siste, om ein skal tru namnegranskarane, for i gammal ordbruk skal ordet rol eller roll tyde rund høgde. Og det kan ha noko føre seg — ovanom den såkalla Geitrolskogen ligg nemleg ei rundleg høgd, litt langstrakt. I eit gammalt skøyte står det skrive Gjetrolskogen. Namnet Geitrol, som vi seier i dag, kan dermed beintfram tyde Gjetarhaugen. Vi veit at det vart brukt gjetarar til buskapen her i eldre tider, og frå denne staden har ein framifrå utsikt over beita i Botnen og liene rundt. «Romsdalsvegane» må ha teke over den lågaste delda for enden av Nordskåla og fare vestom Litlevatnet og ned bratta mellom Vatneskåla og Hesteskarlia. Lendet er svært bratt her, og namnet Hesteskarlia må tyde at dette er staden ein kan fare med hest, eller også at her gjekk hestar på beite. Sikkert nok må vegen ha gått nedpå Krogsreset og der falle saman med den dåverande gangstien

mellom Vatne og Fiksdal ned Nakkedalen. At dette var ein ferdsleveg som vart nytta, fortel både namnet og eit par soger som ein må sete i samband med den: Ein mann kom ein kveld ned til Øyane — den garden som ligg lengst fram mot fjellet i Engesetdal — som venteleg kan vere ville husbonden i Øyane vite kvar mannen var ifrå. «Kjenner du ikkje meg då? Eg er då næraste naboen din», svara mannen på romsdalsmål. Mannen var frå Fiksdal. Sjølv om han sa dette i skjemt, så viser det oss at folk den tida kjende seg nærare kvarandre trass i at avstandane var store og samferdsla tungvint.

«Romsdalsvegane» har vore nytta til meir tvilsame ærend også. Såleis er det fortalt at engesetdølene drog over fjellet til ein stad som heiter Smikkedalen, og der tileigna seg bjørkenever på ulovleg vis. Smikkedalen er ein liten dal austfor Mælen og høyrer Fiksdal til. Bjørkenevra var uvanleg fin der seier soga, og det må ein tru sidan «Dalingane» tok ut på ei såpass strevsam ferd etter den. Eit slit må det ha vore i alle høve, først den lange turen nord dit, så skjere og flekkje nevra av bjørkestammane og då endeleg ta på heimvegen. Ta seg opp den tunge fjellsida frå Smikkedalen og traske over Mælemyrane vidare opp den bratte lia under Litlevatnet før dei kom på snaufjellet. Slike «ærend» over fjellet vart nok gjorde unna i dei lyse nettene seint på våren eller tidlegast på sommaren medan skaren bar over snøflekkane i høgda.

Never var sikkert eit verdfullt vyrke på den tid. Desse små glytta frå førre hundreåret — eller kanskje endå tidlegare — har Sivert H. Erstad fortalt, han hadde sjølv høyrt dei av eldre folk. Sivert var ein av dei som gjekk mykje i fjellet, både på leiting etter krøter og når han fór ikring på hestehandel. Så seint som i 1946 var han på bytehandel nordom fjellet. Han leidde ei ku til Vatneskåla der han etter avtale møtte folk frå Fiksdal og bytte den bort. Kan hende var dette siste gongen at nokon nytta den vegen i slikt ærend. På denne turen følgde Sivert ein veg som sikkert ikkje var så vanleg å bruke. Han følgde sæterråsa til Lasshaugsætra, tok opp og austetter lia derifrå og framom ein stad der det heiter Lessingane, eit namn ein svært sjeldan høyrer nemnt. Lessingane ligg ikkje langt frå Lasshaugsætra. Det er ein stad der folk dreiv slått i gamle dagar, på nokre små myrflekkar. Dei lesste på seg høybører og bar heim til sætra, derav namnet Lessingane. Det høyrer også med til soga om ferdselen over fjellet at mellom anna frå Erstadsætra hende det at sætrejentene gjekk over fjellet om søndagen til Fiksdalskyrkja. Ikkje nett nokon lett kyrkjeveg. Og det er ikkje rart når ei av dei gamle sætrejentene som var med på slike kyrkjeferder fortalde at ho vart sjuk av den slitsame ferda då ho kom attende til sætra.

Når ein ferdast inne ved dei eldgamle fjellstiane og let hugen leike, er det underleg å tenkje på at her kanskje tok dei gamle kvild medan øykjen fekk bite i graset. Låg kan hende og stirde opp mot blået,

høyrde ramnen skrike oppe på Nordskålryggen medan bekken surla like ved. Såg ørna sigle ut frå Svartvassberga. Seglbåtar — endåtil vikingeskip langt borte i Storfjorden. Vikingeskip, ja, på det settet har biletet endra seg — i dag ser vi av og til i klarver ferja mellom Magerholm og Aursneset som ein liten tynn strek.

Merke etter dei gamle stiane er ofte vande å finne. Føter har slutta å sette merke etter seg, vi veit berre at dei låg her ein eller annan stad, og at dei år for år blir betre gøymde av det som gror og veks.

Louis Giske.

Odelsgardar i Skodje 1603. (Valde Skibreide).

Oluf Honningdal	4½	mellag, betalte i skatt 1 ort
Oluf Storfylling	3	mellag, betalte i skatt 12 skilling
Størker Honningdal	4	mellag, betalte i skatt 1 ort
Jakob Haaemb	4½	mellag, betalte i skatt 1 ort 6 skilling
Iffur Skodden	5	mellag, betalte i skatt 1 ort 6 skilling
Oluf Nedre Skodden	9	mellag, betalte i skatt 1 ort 18 skilling
Iffur Pedersen, Vogen	1	mellag, betalte i skatt 4 skilling
Knud Brusdal		
Peder Indre Skodden	2½	mellag, betalte i skatt 4½ ort
Peder Storhaug	10	mellag, betalte i skatt 2½ ort

Ein ser her at i Skodje var att i 1603 berre *10 odelsgardar.*

Odelsgardar i Skodje 1611—12. (Valde Skibreide).

Oluf Stor Fylling	3	mellag odelsgods,	betalte skatt 12 skilling
Iffur Skodje	1	mellag odelsgods,	betalte skatt 4 skilling
Knud Knudsen Skodje	1	fjerdingslag	betalte skatt 1 skilling
Iffur Vogen	1	mellag odelsgods,	betalte skatt 4 skilling
Jon Haahjem	2	mellag odelsgods	betalte skatt 8 skilling
Lars Haahjem	2	mellag odelsgods,	betalte skatt 8 skilling
Oluf Honningdal	3	mellag odelsgods,	betalte skatt 12 skilling
Gisse Honningdal	1	mellag odelsgods,	betalte skatt 4 skilling
Peder Sæter	1	mellag odelsgods,	betalte skatt 4 skilling
Jakob Valde	4	mellag odelsgods,	betalte skatt 16 skilling
Peder Valde	7½	mellag odelsgods,	betalte skatt 30 skilling
Arne Olsen Honningdal	1½	mellag odelsgods,	betalte skatt 6 skilling
Peder Jonsen Storhaug	10	mellag odelsgods,	betalte skatt 40 skilling
Lars Erstad	4	mellag odelsgods	betalte skatt 16 skilling
Knud Brusdal	4	mellag odelsgods,	betalte skatt 16 skilling
Oluf Ner Skodje	8	mellag odelsgods,	betalte skatt 32 skilling
Oluf Oxeskar	4	mellag odelsgods,	betalte skatt 16 skilling

År 1611—12 i alt 17 odelsgardar i Skodje.

Sagbruk i Skodje 1603.

Oluf Nedre Skodje eigde sagbruk. Han skar det året 50 tylvter. Betalte skatt, 2 riksd. + 5 tylvter bord.

Peder Bjørnsøn Abelvik eigde sag. Han skar 25 tylvter. Betalte 2 riksd. + 2½ tylvt bord.

Ivar Olsen Skodje eigde sag. Han skar 40 tylvter. Betalte 2 riksd + 4 tylvter bord.

Gurunn paa Låum ? sagbruk. Han skar 15 tylvter. Betalte 2 riksd. + 1½ tulvt bord·

Størker Honningdal eigde sag. Han skar 30 tylvter. Betalte 2 riksd. + 3 tylvter bord.

Sagbruk i Skodje 1610—11.

Ivar Olsen Skodje skar 15 tylvter, betalte skatt 2 riksd. + 1 riksd. + 1 ort.

Ivar i Vågen og Anders Abelvik skar 20 tylvter, betalte 2 riksd. + 1 riksd.

Oluf Sivertsen Fylling skar 40 tylvter, betalte 2 riksd· + 3 riksd. sagbordskatt.

Oluf Olsen Honningdal skar 50 tylvter, betalte 2 riksd. + 3½ riksd. sagbordskatt.

Oluf Nedreskodje skar 60 tylvter, betalte 2 riksd. + 4 riksd. sagbordskatt.

Knut Stette skar i året inkje, men betalte 2 riksd. sagskatt.

Skatt måtte dei betale om ikkje dei skar noko. Av den grunn vart bøndene nærsagt tvinga til å drive fram skog og sage den for å kunne greie å betale skatten

E. F.

Sagbrukseigarar i Valde Skipreide 1624.

Hr. prest Vikmand Påske i «en elv ved gården Fosse 2 mile fra sjøen» skar det året 20 tylvter.
Lauge Jenssen på Rixemb skar 40 tylvter·
Jørgen Blindem skar det året 40 tylvter.
Zigvald Løevold skar det året 20 tylvter.
Peder Olsen Offre skar det året 20 tylvter.
Nils Klok Offre skar det året 20 tylvter.
Christen Frantzen på Langskibsholm skar 40 tylvter.
Lauris Giskemo 100 tylvter
Iver Brøtte 30 tylvter.
Peder Grimsen Lid 30 tylvter

Oluf Honningdal 40 tylvter.
Jon Glomset 20 tylvter.
Erland og Jakob Ekornes 20 tylvter.
Ifuer Olsen Skodje 20 tylvter
ock den samme Ifuer Olsen at en anden flomsaug 40 tylvter.
Knud Stette skar 20 tylvter.
Oluf Vig (Sykkylven?) skar 40 tylvter.

(Alle betalte 2 1/2 Rixdal pr. sag + 1/10 av alle saga bord.)

Anno 1606

(Gardar som ikkje er nemnde her, var sjølveigargods.)

Leigleindingsskatt «oppeboren» i Valde skipreide.

Størker Heseberg
Peder Heggebak
Peder Hesseberg
Nils Gudmundset
Størker Honningdal
Oluf Honningdal
Oluf Over Glomset
Knut Over Glomset
Nils Neder Glomset
Tore Honningdal
(Disse betalte til saman 10 (20?)
Rixdalar i skatt.)
Knud Yttergard (Skodje?)
Oluf Fyllingen
Iffuer Skode
Ifuer Knudsen Skode
Povel på Svorten
Johannes Svorten
Peder Bjerge
Bjørn Grindvig
Peder Strømme
Oluf Svorte
(Desse betalte til saman
10 Rixdaler i skatt.)
Knut Lilleseter
Inger Ekornes?
Nils ibidem (Ekrol?)
enken ibid.
enken Lillefylling

Iver på Skodde
enken ibidem
Kristofer Reite
Iver i Øren
(Desse betalte til saman
10 Rixd· i skatt.)

Peder Sæteren
Knut på Stette
Oluf Storhaugseter
Oluf ibidem
Nils ibidem
Knut på Ville? (Valde)
Peder Abelvig
Nils Valle
Knut Hesevig
Jon Håem
Jakob Håem
Oluf Håem
Oluf Solnør
Ifluer Voge
Knud Skode
Christen Langskibsholm
Oluf Tøsse
Oluf Abilseter
Otter Abilseter
Ingebret på Altved?
(Desse betalte til saman 10
Rixdalar i skatt.)

Husmenn i Valde skipreid:
Knut Brune
Erik Heggebakk
Iver Neset
Tore Håem
Jetmund Svorte
Anders Svorte
Oluf Gudmundset
Oluf Storfylling
Elof Ytreskodde

Hogne Leide
(Desse betalte 2 ort kvar.)

Drengjer:
Oluf Slettebak
Jon Gjerde
Knut Oxeskar
Lars Honningdal
Oluf Stige
Oluf Erstad

Leding og tiendemanntal Valde Skipreide år 1610—11.

Oluf Abelset er lensmand og ledingsfri.
Oluf nedre Skodje er lensmand og led.fr.
Christen Skibsholm 1 kalveskinn.
Knud Svorteløg, 2 kalvsk.
Nils Gudmundset, 2 k.sk. 12 mel· korn.
Oluf husmand ib. 1 kalvskinn.
Størker Heseberg 1½ fjerding havre
Peder ib. ½ mele havre.
Heseberg tils: 3 kalvskinn.
Arne Neset 2 k. 1½ fjerd. h.
Oluf Huningdal 12 mele havre.
Enken ib. 3 fj. havre.
Honingdal tils.: 5 kalvskinn.
Jon Nedreglomset 3½ fj. h.
Oluf ib. 12 mele h·
Knut ib. 12 mele h.
Ned. Glomset tils: 1 geitsk. 1 k
Iver husm. ib. 1 kalvsk.
Knud Hesevig 12 mele 2 k.
Sivert husm ib. 1 kalvsk.
Lauris Vige 2 k. 1 fj. korn.
Knud Valde 3 fj. k
Nils ib. 3 fj. k.
Valde = 1 geitskinn.
Lars Håem 2½ fj· h.
Jon ib. 3 fj. h.
Gullek ib 3 fj. h
Håem = 1 geitesk. 1 kalvsk.
Af Follevig 1 kalvsk.
Peder husm. ib. 1 k. sk.
Oluf Indvig 1½ fj. h.
Tilsaman 2 kalvskinn.

Oluf Udvig 2 k.sk. ½ mele havre.
Enken Natvig 1 k. ½ fj. h·
Knud Brusdal 1 g. 4 k. 1 mel. havre.
Sivert Slettebakk 2 k 1 fj. havre.
Enken Rekvam 1 fj h.
Iver ib. 1 fj havre.
R = 1 geitsk. 1 kalvskinn.
Johannes Ødegård 1 k.sk.
Amund Stafseter 1 mele h.
Knut ib. ½ mel. h.
Stafset = 1 geitsk· 1 kalvsk.
Oluf Opskar 4 k. 1½ mele h.
Peder Storhaug 1½ mele.
Oluf ib. 1 mele
Storhaug = 2 geitsk. 2 kalvsk.
Arne Nes 1 mele.
Peder ib. 1 mele.
Nes = 1 geitsk.
Oluf Skar 3 fjerd.
Oluf Haldorsen ib. 3 fjerd.
Skar = 4 kalvskinn.
Størker husm. ib. 1 k.sk.
Knud Beithåg 1 k. 1½ fj· h.
Ingebrigt Stige 1 k. 3 fj. h.
Iver Erstad 3 fj. h.
Iver Guttormsen ib. ½ mele.
Erstad = 1 geitskinn.

Enken på Ekrol 3 fj. h.
Einer ib. 3 fj. havre
Enken ib. 3 fjerd. havre.
Ekrol = 1 geitsk. 1 k.sk.
Nils Engeseter 1 mele h.
Knut ib.1 mele h.
Engeseter = 3 kalvskinn.
Peder Lillefylling 3 k. 3 fj. h
Oluf Storfylling 1 g. 1 mel. 1½ fj.
Knut Brune 1 k. 1 fj. h.
Olaf Fyllingsnes 1 k. ½ fj. h.
Kristen Reite 3 k. 3 fj. h.
Ifuer Stedte 1 mele h.
Knud ib. 3 fj h·
Ifuer Knutsen ib. 3 fj.
Ifuer Johansen ib. ½ fj.
Johannes ib. ½ fj.
Stedte = 2 geitsk. 4 k.sk.

Ifuer i Vogen 2 k. 3 fj.
Zakarias Ytr.Skodje 3 fj.
Oluf ib. 3 fj.
Oluf ib 12 fj. h.
Skodje = 2 geitskinn.
Peder Bierig 2 kalvsk· ½ mele.
Knud Bakke 1 k.sk. 1 fj. h.
Bjørn Grindvig 2 k ½ mele h.
Olaf Neder Skodje er lensmand og ledingsfri for sin gård.
Enken Apelvig 1 mele h
Anders Ibidem ½ mele h.
Apelvig = 3 kalvskinn.
Anders husm. ib. 1 k.sk.
Haldor Lid 1 k. 1 fj h.
Jon Ødegård 1 k ½ fj. h
Peder Stenseter ? 1 k. 1 fj. h.

NB: 4 fjerdingar havrekorn = 1 mele havrekorn.

4 mele havrekorn = 1 tunne·

1 Rixdaler = 68 skilling danske.
1 ort = 17 skill. d. = 24 skil. norske.

Anno 1611-12

Leiglendingskatt i Skodje, Valde Skipreide.

Oluf Solnør bet.
Kristen i Øen (Langskipsøy)
Jon Håemb
Lars Håemb
Gullik Håemb
Knut Valde
enken Valde
enken Viga
Lars ibid
Jon Glomseter
Oluf Honningdal
Oluf Glomseter
Aamund Glomseter
enken Honningdal
Arne Nes

Nils Gudmundset
Erik Heggebakk
Størker Hesseberg
Peder ibid
Knut Brusdal
Sifuert Slettebak
Ifuer Rekvamb
enken ibid.
Johannes Ødegård
Lars Håvigen
Anders ibid.
Peder Mørkeseter
Erik ibid.
Oluf Udvig
Oluf Indvig

Bottel Digernes
Knut Indvig
Størker ibid.
Peder Strømme
Oluf Sorte
Povel ibid.
Iver ibid.
Jetmund ibid.
Peder Flotte
Oluf Oxeskar
Peder Storhaug
Nils Haugen
Knut ibid.
Bjørn Grindvig
Mogens Stenseter
Knut Storseter
Aamund ibid.
enken ibid.
Oluf Storhaug
Knut Stette
Rasmus ib.
enken ib.
Aamund Leite
Arne på Nes
Hogne Leite
Nils ibid.
Oluf Vimø
Oluf Nes
Ingebrigt Stige
ung Oluf Skar
Oluf Beite
Oluf Skar
Knut Beite
Iver Erstad
Oluf Guttorm ibid.
Lars Ekrol
Oluf Grasdalen
enken Ekrol
Einer ibid.
Knut Lille Engeset
Nils ibid·
Peder Fyllingen
Oluf Langnes
Knut Brune
Oluf Storfylling
Ivar Olsen Skodje
Kristen Reite (Skodje)
Zakarias ibid.
Oluf Knutsen ibid.
Oluf Ellingson ibid.
Knut Knutsen ibid.
Eilluf ibid
Peder Bjerig
Iver Vågen (Sk.)
Anders Andersen Abelvig
enken ibid.
Knud Bjerge
Iver Johansen Skøie
Halvor Lid (Skodje)
Brite Ekrol

Drengjer:
Erik Ols. Storhaug
Peder Ols. Honningdalsnes
Jakob Håem

Husmenn og ødegardsmenn
Peder Gjerde
Oluf Bjørnevig
Oluf Kirkesten
Arne Velte
Anders på Seteren
Sivert Vigå
Povel Honningdal
Elling Ekroll
Ivar Glomset
Stefen Heseberg
Viglik Helle
Maren Grindvig
Einar Ekroll
Jakob Strømme
Dei 5 fyrste er ødegardsmenn.
Resten er husmenn.

Manntall over bufaste menn i Valde Skipreide ved utskrivinga til krigen 1611

NB: Tvo bufaste menn skulde reide ut den tridje mann med påboden utreidsle eller krigsstyr. Alle dei nemnde menn var gardbrukarar i Skodje.

Peder Storhaug og andre odelsbønder rusta ut ein *ryttar* Oluf Ols. Storhaug.
Jon Håem + Lauris Håem reidde ut Peder Ped. Håem til soldat.
Knud Valde + Knut Nes + enka = Lauris Ellingson Vigen.
Jon Glomset + Oluf ib. = Aamund Olsen Glomset.
Oluf Honningdal + Arne Nes = Knut Størkersen Honingdal.
Nils Gudmundset + Erik Heggebak = Størk Jøstson Heseberg.
Knut Brusdal + Sivert Slettebak = Jon Olsen Ødegård.
Lars Håvik + Anders ib. = Peder Olsen Mørkeset.
Oluf Udvik + Oluf Indvig = Erik Jetmunds Mørkeset.
Botolv Digernes + Størker Indvig = Knud Olsen Indvig.
Peder Strømme + Oluf Sorte = Knud Nilsen Haugen.
Iffuer Sorte + Povel ib. = Jetmund Larsen Sorte.
Peder Flote + Magnus Stenset = Bjørn Mortenson Grindvig.
enkja Stenset + Amund Stafset = Knut Iversen Stafset.
Oluf Oxeskar + Peder Storhaug = Nils Olsen Leite.
Amund Leite + Knut Stette = Arne Ellingsen Nes.
enkje Stette + Oluf Nes = Rasmus Stette, for ham udgikk Ingebrigt Ped. Stette.
Ingebrigt Stige + Oluf Skare = Hogne Andersen Leite.
Oluf Haldorsen Skare + Iver Jonsen Erstad = Iver Guttorms. Erstad.
Knud Leite + Oluf Leite = Oluf Pedersen Grasdal.
Brite Ekrol + enkja ib· = Lasse Pedersen ib.
Einar Ekrol + Knud Lille Engeset = Peder Samunds. sæteren.
Nils Engeset + Jon Lien = Oluf Størkson Engeset
Nils Lille Engeset + Peder Lille Fylling = Oluf Engeset, for ham udgikk sønnen Peder Olsen.
Iffuer Skodje + Kristen Reite = Zakarias Skodje, for ham udgikk Størk Nilsen Nes.
Oluf Storfylling + Oluf Langnes = Knut Sjursen Brune.
Iver Skøye + Peder Brevig = Oluf Jonson Skøye.
Iver Vågen + Anders Abelvig = Haldvard Bjørnsen Lid.
enkja Abelvig + Knut Bjerig = Iver Jonsen Skøie.
Oluf Knutson Ytre Skøie + Knut Knuts. ib +
Oluf Vemø = Oluf Olufsen ib.

Kronens og stigens landsskyld

Amund Olsen Stafset 1½ vog fisk.
Knud Iversen ib. 2½ pund f.
Bendik ib. ?
Jon Klokset 4 pd. f.
Oluf Storfylling 2 voger f.
Oluf Elofson Skodde 2½ pd.
Zakarias ib. 2½ pd.
Knud Ped. Beithåg 1 pd.
enken ibid. —
Peder Lillefylling 4 pd. f.
Oluf Andersen og unge Oluf på Skar 1½ v. f.
Ingebrigt på Brune og Knut Brune 1 vog f.
Knud Sorteløg 12 vog smør.
Bernt Jordeskar 2½ pd.

Husmenn og ødegardsmenn:

Peder Rogne?
Oluf Bjørnevig
Ingebret Abelvold
Arne Lieset
Peder Stinset

Kongeleg majestæts leding av Skodje sokn år 1625.

Kristen Langskipsholm 1 kalvskinn.
Knud Sortehaug 2 kalvskinn.
Enken Gudmundset 2 kalvsk.
Oluf Nes 2 kalveskinn.
Størker Heseberg + Peder 3 kalvsk.
Oluf Honningdal + Jakob 1 gietesk. 2 kalvsk.
Jon Neder Glomset + Oluf + Øistein + enken + Arne ibid 1 geitesk. 3 kalvsk.
Eluf Hestevig + Oluf 2 kalvsk.
Oluf Vigåe 2 kalvsk.
Knud Valde 1 g.sk. 1 k.sk.
Lauris Håemb + Jon + Eiluf ib. 2 geitesk. 1 kalvsk.
Alf Fulleuing 1 kalvsk.
Oluf Indvig + Knut 2 kalvsk. Oluf Indvig 2 kalvsk.
Kolbjørn Natvig 1 kalvsk.
Knut Brusdal + Oluf + Ivar ib 1 gietsk. 4 kalvsk.
Zigvert Sletebake 2 kalvsk.
Nils Rekuamb + Iver ibid 1 geitsk. 1 kalvsk.

Johannes Ødegård 2 kalvsk.
Amund Stafset + Povel ibid 1 geitsk. 1 kalvsk
Povel Oxeskar 1 geitsk·
Oluf Storhaug + Knut + Oluf ibid. 2 geitsk. 2 kalvsk.
Ane Nes + Oluf ib. 1 geitsk.
Oluf Skar + Laurits ibid 1 geiteskinn.
Knut Brathaug 1 kalvsk.
Oluf Erstad + Ellende ibid. 1 geitsk.
Engelbret Stige 2 kalvsk.
Ener Ekroll + Anders ibid. + Ifuer ib. 1 geitsk. 2 kalvsk.
Nils Engset + Elling 4 kalvsk.
Jon Øye 1 kalvsk.
Peder Lillefylling 3 kalvsk.
Oluf Storfylling 1 geitsk.
Staffen Brune 1 kalvsk.
Oluf Fyllingsnes 1 kalvsk·
Sæmund Reite 3 kalvsk.
Iver Olsen Skodje + Knud ib + Gunder 2 geitsk. 4 kalvsk.
Nils I Lien 1 kalvsk.
Iver Vogen 3 kalvsk.
Zakarias Ytre Skodje + Oluf ib. + Eluf 2 geitsk.
Peder Berge 3 kalvsk.
Knud Bake 1 kalvsk.
Bjørn Grindvig 2 kalvsk.
Oluf Ned. Skodje + Jon ibid. 1 geitsk. Peder Apelvog + Anders ibid. 1 geitsk.
Anders Abelvigseter 1 kalvsk.
Halvar i Lied 2 kalvsk.
Iver Olsen af Stinset?
Oluf Tøsse tilforn lensmand 3 kalvsk.

Huessmend i 1625:

Oluf Støferhaug + Rasmus Grindvig 1 kalvsk.
Peder Grindvig 1 kalvsk·
Peder Hofuen 1 kalvsk.
Iver Glomset 1 kalvsk.
Knut Hooningdal 1 kalvsk.

NB: Nokre gard, er ikkje nemnde her. Hev nok ikkje bet. leding det året.

Jon Nedre Glomset + Øystein ib. + Lauris ib. + Arne ib. = 1 g.sk. 3 ksk.
Lars Håeim + Jon + Oluf = 2 geitskinn 1 kalvskinn.
Kolbjørn Natvig 1 ksk.
Knut Brusdal + Oluf + Iver = 2 gsk. 3 ksk.
Syver Slettebak 2 k.sk.
Nils Rekvam + Iver = 1 g.sk. 1 k.sk.
Johannes Ødegård 2 k·sk
Samund Stafset + Paul = 1 g.sk· 1 k.sk.
Oluf Oxeskar 1 g.sk
Oluf og Knud Stoffuerhaug = 2 g.sk. 2 k.sk.
Arne Nes + Oluf + Rasmus = 1g.sk. 1 ksk.
Olauf Skar + Lauris + 1 gsk.
Knut Reithaug 2 k.sk
Engelbret tigen 2 k.sk
Olaf Erstad + Elling + 1 g.sk.
Ener Ekrol + Anders + Ivar = 1 g.sk 2 k.sk.
Nils Engset + Elling = 4 k·sk
Jon Øye 2 k.sk.
Peder Lillefylling 3 ksk.
Oluf Storfylling 1 g.sk
Oluf Storfylling 1 g.sk.
Oluf Brune 1 ksk.
Oluf Fyllingsnes 1 k.sk.
Sam Reit 3 ksk.
Iver Olsen Skodje + Knut + Gunder = 2 k.sk. 4 g.sk.
Povel Lien 1 ksk.
Iver Vogen 3 ksk.
Zakarias Ytre Skodje + Oluf + Halkjel = 2 gsk.
Peder Berge 3 k.sk.
Oluf Bake 1 ksk.
enken Nedre Skodje 1 g·sk.
Jakob ib. + Jon + 1 g.sk.
Peder Apelvig + Anders = 1 gsk.
Halvor Lie 2 k.sk.
Iver Ols. Stenset + Oluf Ytreberg = 2 ksk.
Oluf Honningdal + Jakob = 1 g.sk 2 k.sk.
Knut Indvig + Knut Ytrevig = 6 k.sk.

Manntal over gardmenn og strandsitjarar Skodje sokn 1627-28

Merknad: Det var 4 slag gardsbruk: fulle gardar, halve gardar, tredings gard og fjerdings eller øydegarda.

Ein full gard = 3 voger fisk eller meir. Ein halv gard = 1½ vog fisk. Ein tredingsgard = 1 vog fisk Ein fjerdingsgard = ½ vog fisk.

For kvar vog fisk bet. skatt = 16 skilling.

(1 Rixdaler = 4 ort = 96 skilling.)

Langskibsøen: ½ vog fisk. Bet. skatt: 8 skil. Brukaren var Vild Christensen (Hollandsk ætt)

Valde: 1 vog. Knut Sigvardsøn.

Vige: 1 vog: Oluf Ellandson og Elluf Arneson.

Ytre vig: 1 vog. Oluf Jakobsen.

Nedre Glomset: 1 vog Jon Brønildson.

Øvre Glomset: 2 vog. Arne Olsen, Jostein Størkerson, Lars Olsen, Oluf Olsen.

Honningdal: 1½ vog. Ole Olsen, Jakob Størksen, Jakob Olsen.

Honingdalsnes: ½ vog. Elluf Bårdson.

Gudmundset: 1 vog Lars Nilsen, Oluf Pederson.

Heggebakk: 1 vog. Erik Pederson, Knut Nilson.

Heseberg: 1 vog. Størk Jostensøn, Peder Eriksøn, Oluf Ellingsøn.

R. . . Nils Larsen, Iver Knutsen

Karsnes: Johannes

Slettebak: Siguer Knudsen.

H. . . vig: Anders Olsen.

Mørkeset: 2 vog. Ole Kolbenson

Natvigen: ½ vog. Kolben Tommesen.

Utvig: 1 vog. Anders Knutsøn.

Indvig: 1 vog. Knud Olsen.

Digernes: 2½ pund. Botil Torsen.

Strømdal: 2½ pund. Størker Jonsen.

Øen: 2½ pund. Oluf Arneson.

Stafset: 2 vog 1 p. 6 m. Paul Knutsøn, Simon Pederson, Birgitte Olufsdatter.

Stig: 1 vog. Ingebrigt Olsen.

Skar: 1½ vog ½ pd Ole Anderson, Laurits Bårsen.

Bette: ½ vo. Knut Pedersøn.

Indre Bette: 1 vog. Oluf Pedersøn.

Erstad: 2 voger. Ole Olsen, Lars Olsen, Eline Jensdatter.

Gresdal: 1 vog 1 pund. Oluf Pedersøn.

Ekråll 2½ vog 1 p 6 mark. Rasmus Larsen, Axel Larsen, Peder Olsen.

Indre Ekråll: 3 vog· Einar Ellandson, Anders Simonson, Iver Anderson

Engeset: 3 vog. Ellend Jonsøn, Nils Pedersøn, Nils Knutsøn.

Stor Engset: 3 vog Johan Olsen, Olluf Størkerson, Peder Knutson, Jon Nilsson.

Setter: 1½ vog. Peder Anderson.

Øye: 1 vog. Jon Jonson.

Stor Fylling: 2 vog Oluf Sigurdson, Tosten Olsen, Sigvard Olsen.

Lille Fylling: 1 vog. Peder Mikalsøn.

Langenes: ½ vog. Ole Pedersøn.

Braune: ½ vog. Ole Knudsøn.

Reite: 1 vog. Salomon Olsøn.

Skodie 10 vog. Iffuer Olsøn, Gunder Størkersøn, Knud Knudsøn, Amund Iversøn.

Ytre Skodie: 4 vog. Otter Stenersøn, Oluf Jonsøn, Zakarias Olssøn, Ole Eilufsøn·

Neder Skodie 1½ vog ½ p. 6 m. Jon Jonsøn, Jakob Iversøn, Arne Nilsen.

Lien: ½ vog. Anders Nilsen.

Appelvog: 1½ vog. Anders Olufson, Peder Einerson.

Solnor: 2 vog. Knud Olsen.

Berrig: 1 vog ½ p. 6 m. Peder Olsen, Ole Ped. Knut Størkersøn.

Ydste Berg: ½ vog. Oluf Nilsen.

Grindevigen: ½ vog 9 p. Oluf Bjørnson.

Strømmen: 1½ vog. Povel Arneson, Knud Olufsøn.

Stiette 4 vog· Knud Povelsen, Rasmus Arnesøn.

Leite: 2½ vog. Hogne Andersøn, Askild Olufsøn.

Næss: 2½ vog. Oluf Ellingsøn, Arne Ellingsøn, Rasmus Olsen.

Stoffuerhaug: 2½ vog. Oluf og Knud Pedersønner.

Oxeskar: 2 vog. Olle Iffuersøn.

Steinset 2 vog. Ole Pedersøn, Bersvend Mogenssøn.

Nysetter: ½ pd. 6 m Knud Ingebrigtsøn.

Lien: ½ vog 1 pd. Størker Pedersøn.

Brusdal 3 vog. Knut Knutsøn, Oluf Iversøn, Iver Paulsen.

Suorte: 3 vog. Oluf Sigvardson, Paul Tidemandsøn, Knut Olufsøn.

Haugen: 1 vog. Erik Olufsen, Ellend Pedersøn·

Flodde 2½ pund. Peder Olufsøn. Knud Opsal er strandsidder på 1 pund smør.

Albueskar: 1 vog. Oluf Ellingson, Lars Ellingson.

Odelsbønder i Valle Skibrede 1624, Skodje sokn.

Oluf Honningdalsnes med hans medarvinger 8 mellag.
Eiluf og Peder Honningdalsnes 2½ mellag.
Oluf Brusdal 4 mellag.
Knut Brusdal med hans søskend 4 mellag.
Oluf Storfylling 14½ mellag 1 fjerd laug (skatt 4½ ort 10 sk).
Oluf Nedre-Skodje 8½ mellag 6 mark (skatt 2½ ort 10 sk. 2)
Iver og Knut Nedre Skodje + medarvinger 4 mellag 1 fjerding.
Laurits Håemb 3 mellag.
Jon Håeng 2 mellag.
Hr. Oluf prest på Dollum (Ørskog?) 12 mellag.
Rasmus Vadset (rekna til Skodje) 1 mellag.
Knut Pedersen Støffuerhaug (Storhaug) 1 mellag.
Oluf (Pedersen) Støffuerhaug (ib.) 5 mellag.
Elland Engeset 2 mellag.

NB: Dei betalte 8 skilling for kvar mellag i odelsskatt (årleg). Dette var 3dje delen av den årlege renta av godset

Leiglendingsskatt i Skodje sokn 1624

Vild Langskibsholm
Knut Solnør
Jon Håemb
Knut Valde
Oluf Honningdal
Lauris Håemb
Elluf Håemb
Oluf Vige
Elluf Vige
Tore Glombset
Jøsten Glombset
Arne Glombset
Jakob Honningdal
Erik Heggebak
Styrker Hesseberg
Peter Heseberg
Knut Heggebak
enken Gudmundset
Oluf Honningdalsnes
Nils Rekvamb
Iver Rekvamb
Iver Slettebak
Knut Brusdal
Peder Olsen Sorte
Oluf Flot
Lauris Haugen
Knud Sorte
Povel Sorte
Størker Saltkjelsvig
Botil Digernes
Tomas Indvig
Knut Indvig
Anders Udvig
Oluf Oxskar
Mogens Steinset
Anders Hiøvigen
Oluf Mørkset
Sæmund Stafset
Povel Stafset
Oluf Brusdal
Iver Brusdal
Oluf Stårhaug
Knut Stoerhaug
Knut Seter
Rasmus Seter
Askild Leite
Hågne Leite
Arne Nes
Oluf Nes
Oluf Vemøen
Povel Strømme
Oluf Strømme
Bjørn Grindvig
Oluf Bietug (Beite?)
Erlend Engset
Peder Seter
Iffuer Ekeroll
Tidemand Ekeroll
Anders Simonsen ib.
Axel Ibid
Nils Engset
Peder Ibid
Oluf Ibid
Jon Nilsen Engset
Oluf Stor Fylling
Johannes Engset

Jon Øye	Eluf Ibid	Jakob Ibid
Peder Lillefylling	Samund Reite	Iffuer Vågen (Skodje)
Oluf Fyllingsnes	Iver Olsen Skodje	Halvard i Lien
Peder Berge	Gunder Ibid	Anders Apelvig
Oluf Elufsen Skodje	Knud Knudsen Skodje	Peder Ibid
Zakarias Ibid	Oluf Nedre Skodje	

Ødegårdsmenn 1624:

Kolben Natvik	Oluf Persen ib.	Anders i Lien
Knut Berge	Knud Størkersen ib.	Nils i Lien
Oluf Berge	enken på Brune	

Husmenn i Skodje 1624:

Knut Honningdal	Nils Hauge	Simen Indvig
Oluf Vige	Bersvend Stinset	Oluf Stoerhaug
Iver Glomset	Oluf Nes	Styrker Ibid
Oluf Ibid	Rasmus Grindvig	Erik Erstad
Jakob Honningdal	Amund Skodje	Lauris Paulsen Valde
Oluf Heggebak	Olaf Einersen Våge	Zigvard Fosse (Tøsse?)
Oluf Gudmundset		

Drengjer i Skodje 1624:

Elling Solnør	Elling Stoerhaug	Jakob Solnørdal (Ørsko
Rasmus Støtte	Johannes Engesets dren	Anders Hiøvigen
Håvard Skodje	Arne Storhaug	Nils Fylling
Oluf Honningdal	Elling Engseter	

NB: Kvar leiglending betalte 5 ort i skatt 1624. Kvar øydegardsmann betalte 2½ ort. Kvar husmann 2½ ort og kvar dreng 2½ ort.

Kvægskatt-mantal 1658
Skodje sokn — Gryta Skibr.

Beite: Paul 1 hest 1 okse 14 nød 10 gjeder 12 får. Anders 1 hest 8 nød 4 gjeder 6 får.

Stigen: Olle 1 hest 1 oxe 15 nød 14 gjeder 5 får.

Erstad: Jon 1 hest 6 nød 2 gjeder 3 får. Gamle Olle 1 hest 6 nød 2 gjeder 3 får. Unge Olle 1 hest 6 nød 3 gjeder 4 får. Oluf 1 hest 1 oxe 7 kjør 2 gjeder 4 får.

Yttre Ekroll: Laurids 1 hest 1 okse 10 nød 10 gjeder 10 får. Peder 1 hest 1 oxe 12 nød 8 gjeder 18 får. Arne 1 hest 1 oks e 14 nød 4 gjeder 4 får.

Indre Ekroll: gamle Knud 1 hest 7 nød 4 gjeder 7 får. Rasmus 1 hest 8 nød 2 gjeder 4 får. Unge Knud 1 hest 5 nød 2 gjede r4 får.

Stette: Olle 1 hest 1 okse 16 nød 10 gjeder 16 får. Rasmus 1 hest 2 okse 17 nød 12 gjeder 6 får.

Engsett: Peder 1 hest 1 okse 10 nød 6 gjeder 4 får. Tore 1 hest 1 okse 10 nød 6 gjeder 7 får.

Store Engesett: Lauris 1 hest 1 okse 12 nød 2 gjeder 8 får. Knud Peds. 1 hest 1 okse 14 nød 3 gjeder 12 får. Nils 1 hest 10 nød 6 gjeder 6 får. Askild 1 hest 10 nød 6 gjeder 6 får. Knud Olsn. 1 hest 8 nød 4 gjeder 5 får.

Øie: Olle 1 hest 1 okse 14 nød 8 gjeder 6 får.

Langnes: Knut 1 hest 1 okse 3 nød 6 gjeder 3 får.

Store Fylling: Siffuer 1 hest 1 okse 10 nød 6 gjeder 5 får. Tosten 1 hest 1 okse 14 nød 12 gjed 14 får.

Lille Fylling: Olle 1 hest 8 nød 2 gjeder 2 får.

Brune: Steffen 1 hest 6 nød 5 gjeder 4 får.

Næss: Knud 1 hest 1 okse 10 nød 16 gjeder 4 får. Peder 1 hest 7 nød 2 gjeder 2 får. Størker 1 hest 8 nød 4 gjeder 4 får. Mickel: 6 kjør.

Stoerhaug: Olle 1 hest 1 okse 12 nød 6 gjeder 6 får. Guttorm 1 hest 10 nød 5 gjeder 8 får.

Oxeskar: Enken 1 hest 1 okse 6 nød 10 gjeder 12 får.

Stouffsett: Lauris 1 hest 10 nød 8 gjeder. Peder 1 hest 9 nød 8 gjeder. Arne 1 hest 10 nød 4 gjeder.

Skar: Bendigt 1 hest 7 nød 4 gjeder 4 får Anders 1 hest 6 nød 4 gjeder 3 får.

Kloksett: Størker 1 hest 1 okse 7 nød 6 gjeder 5 får. Ellend 1 hest 1 okse 6 nød 6 gjeder 4 får.

Græsdall: Siffuer og Anders (buskapen vant. meg).

Leitte: Syffuer og Bendigt (buskap hev eg ikkje).

Steenset: Olle og Oluf (det same her).

Muren: Knud (som ovenfor).

Merknad: Den sistnemnde på Erstad vart kalla Oluf Danske i tingbøkene. Fullstendigare avskrift seinare. Det store manntalet 1666 kjem snarast råd.

Contribusjonsskatt for 1628—29 for Skodje sokn 10 7 1629

attestert av futen Jens Davidsen på Moldvær med 12 eidsvorne laugrettismenn frå Valfe skibreide. De 12 svorne navne var: Oluf Lauritsen Ebelset, lensmann. 2. Ellend Pedersen Ekornes. 3 Jakob Jensen Ekornes. 4. Knut Olsen Solnær 5. Ivar Olsen Skodie. 6. Arne Arneson Vestre. 7. Oluf Arnesen Tøsse. 8. Knud Siverdsen Valde. 9. Siguer Torsen Vestre. 10. Peder Olsen Setre. 11. Lars Olsen Vige. 12. Jon Olsen Lande.

Etternemnde betalte 3 Rixdaler og 9 skilling kvar:

Torsten Fylling
Sæmund Reite
Ivar Skodje
Knud Haugås
Oluf Svertelog
Ingebrigt Apelvald
Vild Langskibsøi
Knut Solnær
Knut Valde
Oluf Honningdal
Gunder Skodje
Knut Skodje
Lauris Flott
Oluf Sverte
Oluf Storhaug
Botolf Digernes
Sigvard Fylling
Oluf Oppeskar
Anders Høivig
Oluf Mørkeset
Knut Stette
Rasmus Stette
Oluf Bietoug
Ingebrigt Stigen
Oluf Skar
Lauris Skar
Olaf Gresdal
Lauris Erstad
Knut Bietoug
Elland Engset
Peder Setter
Ener Ekroll
Sigver Engset
Peder Engset
Oluf Engset
Johanes Engset
Oluf Storfylling
Peder Lillefylling
Knut Langnes
Peder Ekroll,
han betalte 2 Rixdaler

NB: 2—3 av ovannemnde høyrde vel til Ørskog sokn.

Søndmør Fogderi Matrikul 1667
Skodje soegn

Hesseberg
2 mand
1½ vog fisk

Saar 3½ tønder — afler 10 tønder hafre. Kan føde 12 nød og 1 hest Brendefang til behof. Kan tiende 1 tønde havre ½ pd. ost. Leding 2½ kalfsk

Heggebakke
2 mand
1 vog 1 pd fisk

Saar 4½ tønder, afler 15 tønder hafre. Føder 18 nød 1 hest. Kan tiende 1½ tønde hafre, 16 mrk ost. Brendefang til behof. Leding 4 kalfsk· Kan skatte af 1½ vog 18 mrk fisk.

Gudmundset
1 mand
1½ vog fisk

Saar 3½ tønder, afler 10 tønder. Føder 14 nød og 1 hest Kan tiende ½ tønde, 1½ mele hafre, 1½-hele byg, ½ pd ost. Smaa sperrer og brendefang til. Leding 3 kalfskind. Kan skatte af 1½ vog fisk.

Noensvig
1 mand
1 pd fisk

Saar 1 tønde, afler 2½ tønder, kan føde 3 nød. Brendefang til. Kan tiende 2 melle hafre, 6 mrk ost. Leding 1 kalfskind. Kan skatte af 1 pd fisk.

Nesvig
af øde ryddet
1 mand

Saar 1 melle, afler 1 tønde hafre Kan føde 3 nød. Brendefang til. Kan tiende ¼ melle, 2 mrk. ost. Leding 1 kalfsk. Kan skatte af 18 mrk fisk.

Honningdalsnes 1½ vog 18 m fisk 1 mand	Saar 2 tønder, afler 5 tønder hafre Kan føde 8 nød og 1 hest· Brendefang til. Kan tiende ½ tønde hafre 6 mrk ost Leding 1½ kalfsk. Kan skatte af 1½ vog 18 mrk fisk.
Honningdal 2½ vog 18 mrk. 5 mand	Saar 8 tønder, afler 25 tønder hafre. Kan føde 24 nød og 3 heste. Brendefang til og sperreskog, ok en ringe sildekast til gården. Kan tiende 2½ tønder hafre, 2 pd 4 mrk ost. Leding 1 gjedskind, 2 kalfskind Kan skatte af 2½ vog fisk.
Offuer Glomset 2 vog 27 mk fisk 3 mend	Saar 7½ tønder, afler 25 tønder hafre. Kan føde 20 nød, 3 heste. Smaa sperre ok brendeskog til. Kan tiende 2½ tønder hafre, 2 pd ost. Leding 2 gjedskind. Kan skatte af 2 vog 27 mrk fisk.
Neder Glomset 1 vog fisk 1 mand	Saar 3 tønder, afler 10 tønder hafre. Kan føde 11 nød, 1 hest Smaa sperre ok brendeskog til. Kan tiende 1 tønde hafre 8 mrk ost. Leding 2 kalfskind. Kan skatte af 1 vog fisk
Ytter Vige 1 vog fisk 2 mend	Saar 4 tønder, afler 11½ tønder hafre. Føder 10 nød og 2 heste. Kan tiende 1 tønde, 1½ mel hafre, 1½ pund ost· Smaa sperre ok brendeskog til. Leding 2 kalfskind. Kan skatte af 1 vog fisk.
Indre Vige 1 vog 18 mrk fisk 1 mand	Saar 5 tønder, afler 11½ tønder hafre. Kan føde 13 nød, 1 hest. Smaa sperrer og brendeskog til. Kan tiende 1 tønde hafre, 1½ mele byg, 1½ pd ost. Leding 2½ kalfsk. Kan skatte af 1 vog, 18 mk fisk.
Walde 2 vog 18 mrk f. 2 mand	Saar 7 tønder, afler 20 tønder. Kan føde 24 nød, 2 heste. Smaa sperrer ok brendeskog til. Kan tiende 1½ tønde, 1½ mele hafre, 1½ mele byg og 28 mrk ost. Leding 1 gjedsk. 1½ kalfskind. Kan skatte af 2 vog, 18 mrk fisk.
Haaeimb med Vige eller Nes. 2½ vog 9 mrk f. 7 mend	Saar 10 tønder, afler 30 tønder. Kan føde 29 nød, 3 heste. Smaa sperre ok brendeskog til. Kan tiende 3 tønder hafre, 1½ vog, 2 mrk ost. Leding 1 gjedskind, 2 kalfskind. Kan skatte af 2½ vog ok 9 mrk. fisk.

Sollner ned Hatlevig 2 vog 1 pd f. 1 mand	Saar 7 tønder, afler 20 tønder. Kan føde 20 nød, 1 hest. Sperre ok brendeskog sampt et ringe sildekast til. Kan tiende 2 tønder hafre, 2 pd ost Leding 1 gjedskind, 1 kalfskind. Kan skatte af 2 vog, 1 pund fisk.
Abellvig 1½ vog 18 mrk f. 2 mand	Saar 7 tønder, afler 18½ tønder. Kan føde 16 nød, 2 heste. Sperre ok brende skog til. Kan tiende 1½ tønde hafre, 1½ mrk byg, 20 mrk ost. Leding 1 gjedskind. Kan skatte af 1½ vog, 18 mrk. fisk.
Waagen 1 vog 18 mrk f. 1 mand	Saar 4½ tønder, afler 16½ tønder. Kan føde 12 nød, 1 hest. Sperre ok brendeskog til. Kan tiende 1½ tønde hafre, 1½ mele, byg 1 pd ost. Leding 3 kalfskind. Kan skatte af 1 vog, 18 mrk. fisk.
Ytterlien ½ vog 18 mrk. f. 1 mand	Saar 3 tønder, afler 10 tønder. Kan føde 10 nød, 1 hest. Sperre ok brendeskog til. Kan tiende 1 tønde hafre, 14 mrk ost. Leding 2 kalfskind. Kan skatte af 1 vog fisk.
Femmerlien ½ vog 18 mrk f. 1 mand	Saar 3 tønder, afler 10 tønder. Kanføde 11 nød ok 1 hest. Smaa sperre ok brendeskog til. Kan tiende 1 tønde hafre, 14 mrk. ost. Leding 2 kalfskind. Kan skatte af 1 vog fisk.
Lied ½ vog fisk 1 mand	Saar 1½ tønde, afler 5 tønder. Kan føde 6 nød, 1 hest. Sperreskog ok brendefang til. Kan tiende ½ tønde hafre, 6 mrk ost. Leding 1 kalvskind. Kan skatte af ½ vog 9 mrk. fisk.
Reite 1½ vog fisk 1 mand	Saar 3½ tønder, afler 10 tøner. Kan føde 10 nød, 1 hest. Ringe brendeskog til. Kan tiende 1 tønde hafre, 10 mrk. ost. Leding 2 kalfskind. Kan skatte af 1 vog fisk.
Ytter Skodie 3½ vog fisk 5 mand	Saar 11 tønder, afler 30 tønder. Kan føde 30 nød, 3 heste. Ringe brendefang til. Kan tiende 3 tønder hafre ½ vog ost. Leding 1 gjedskind, 3 kalfskind. Kan skatte av 3 voger, 18 mrk. fisk.
Inder Skodie 4½ vog fisk 4 mand	Saar 14 tønder afler 50 tønder. Kan føde 50 nød, 4 heste. Ringe brendefang til. Kan tiende 4½ tønder hafre, 1½ tønde byg, 2 pd, 2 mrk. ost. Leding 2 gjedskind, 1 kalfskind. Kan skatte af 4½ vog fisk.

Neder Skodie 1½ vog 18 mrk f. 2 mand.	Saar 8 tønder, afler 40 tønder. Kan føde 24 nød, 2 heste. Ringe brendefang til. Kan tiende 3½ tønder hafre, 1½ tønde byg, 20 mrk ost. Leding 1 gjedskind ½ kalfskind. Kan skatte af 2 vog, 18 mrk. fisk.
Inderberig 1½ vog 1½ pd f. 3 mand	Saar 7½ rønde, afler 25 tønder· Kan føde 18 nød, 3 heste. Ringe brendeskog til. Kan tiende 2½ tønder hafre, 1 pd t mrk. ost. Leding 3 kalfskind. Kan skatte af 1½ vog ½ pd fisk.
Ytterberig ½ vog fisk 1mand	Saar 2 tønder, afler 5 tønder. Kan føde 6 nød, 1 hest. Brendefang til. Kan tiende ½ tønde hafre, 8 mrk ost. Leding 1 kalvskind. Kan skatte af ½ vog fisk.
Grindvig 2 pd fisk 1 mand	Saar 3 tønder, afler 10 tønder. Kan føde 8 nød, 1 hest. Brendefang til. Kan tiende 1 tønde hafre, 8 mrk ost. Leding 2 kalfsk. Kan skatte af 2 pund fisk.
Flaatte 1 vog fisk 2 mand	Saar 4½ tønde, afler 12½ tønde. Kan føde 12 nød, 1 hest· Brendefang til. Kan tiende 1 tønde, ½ melle havre, ½ melle byg, 16 mrk. ost. Leding 2 kalfskind. Kan skatte af 1 vog fisk 18 mrk fisk.
Hougen 1 vog 18 m f.	Saar 4 tønder, afler 10 tønder. Kan føde 14 nød, 1 hest. Brendefang til. Kan tiende 1 pund hafre 8 mrk. ost. Leding 3 kalfskind. Kan skatte af 1 vog 18 mrk fisk.
Soertte med Støelen 3 vog 18 mrk f. 4 mand.	Saar 11½ tønder, afler 32½ tønder. Kan føde 38 nød ok 4 heste. Brendefang til. Kan tiende 3 tønder hafre, 1 mele byg, ½ vog ost. Leding 2 gjedeskind. Kan skatte af 3½ vog. 18 mark fisk.
Strøme 1½ vog fisk 1 mand	Saar 5 tønder, afler 20 tønder. Kan føde 15 nød, 1 hest· Brendefang til ok en ringe sildekast. Kan tiende 2 tønder hafre, 1 pund ost. Leding 4 kalveskind. Kan skatte af 1½ vog 18 mrk. fisk.
Saltkjeldvig 2 pund fisk 1 mand	Saar 1½ tønde, afler 5 tønder. Kan føde 6 nød, 1 hest. Brendefang til. Kan tiende ½ tønde havre, 6 mrk. ost. Leding 1 kalvskind. Kan skatte af ½ vog fisk.

Digernes 1 vog 18 mrk f. 1 mand	Saar 3 tønder, afler 10 tønder. Kan føde 10 nød, 1 hest. Brendefang til. Kan tiende 1 tønde hafre, 10 mrk. ost. Leding 3 kalvskind. Kan skatte af 1 vog 18 mrk. fisk.
Wembøe 1 vog fisk 1 mand	Saar 2½ tønder, afler 10 tønder· Ka nføde 8 nød, 1 hest. Brende ok ringe sperreskog til. Kan tiende 1 tønde hafre, ½ pund ost. Leding 2 kalvskind. Kan skatte af 1 vog fisk.
Indvig 1½ vog 18 mrk. f. 2 mand	Saar 5 tønder, afler 15 tønder. Kan føde 20 nød, 2 heste. Smaa sperre ok brendevedskog til, sampt et ringe sildekast. Kan tiende 1½ tønde hafre, 16 mrk. ost. Leding 3 kalvskind. Kan skatte af 1½ vog fisk.
Brusdall 3 vog fisk 2 mand	Saar 7½ tønder, afler 30 tønder. Kan føde 30 nød, 2 heste. Brende ok smaa sperreskoug til. Kan tiende 3 tønder hafre, 1 pund ost. Leding 2 gjedskind. Kan skatte af 3 voger fisk.
Slættebake 1 vog fisk 2 mand	Saar 3 tønder, afler 10 tønder. Kan føde 12 nød, 2 heste. Ringe tømmer ok brendeskog til. Kan tiende 1 tønde hafre ½ pund ost. Leding 2 kalfskind. Kan skatte af 1 vog 9 mrk. fisk.
Requamb 2½ vog ½ p.f· 2 mend	Saar 6 tønder, afler 15 tønder. Kan føde 22 nød, 2 heste. Brendeskog til. Kan tiende 1½ tønde hafre, 16 mrk ost. Leding 1 gjedskind, 1 kalfskind. Skatt af 2 voger 1 p.
Rompen 1 vog fisk 2 mend	Saar 4 tønder, afler 12½ tønder. Kan føde 16 nød, 2 heste. Brendefang til. Kan tiende 1 tønde, 1 melle hafre, ½ pund ost. Leding 2½ kalfskind· Kan skatte af 1 vog, 18 mrk. fisk.
Udvig 2 vog 9 mrk f. 2 mend	Saar 4 tønder, afler 10 tønder. Kan føde 13 nød, 2 heste. Ringe tømmer ok brendeskog til. Kan tiende 1 tønde hafre, 16 mrk. ost. Leding 2½ kalfskind. Kan skatte af 1 vog 18 mrk. fisk.
Nattvig ½ vog fisk 1 mand	Saar 1½ tønde, afler 5 tønder. Kan føde 5 nød, 1 hest. Ringe tømmer ok brendeskog til. Kan tiende ½ tønde hafre, 6 mark ost. Leding 1 kalfskind. Kan skatte af ½ vog fisk.

Mørkesett 2 voger fisk 1 mand	Saar 6 tønder, afler 20 tønder. Kan føde 16 nød, 1 hest. Ringe tømmer ok brendeskog til· Kan tiende 1½ tønde, 1 melle hafre, 1 melle byg, 20 mrk ost. Leding 1 gjedskind. Skatte af 2 vog fisk.
Tøssebrun 18 mark fisk 1 mand	Saar 1 tønde, afler 2½ tønder, Kan føde 3 nød. Brendefang til. Kan tiende 1 melle hafre 6 mark ost. Leding 1 kalfskind. Kn skatte af 18 mrk fisk.
Høevig 1 vog fisk 1 mand	Saar 4 tønder, afler 12½ tønder. Kan føde 12 nød, 1 hest. Brendefang til. Kan tiende 1 tønde hafre, 1 melle bygg. 14 mrk. ost. Leding 2 kalfskind. Skatte af 1 vog fisk.
Muren 1 pund fisk 1 mand	Saar ½ tønde, afler 2 tønder. Kan føde 4 nød. Brendefang til· Kan tiende ½ melle hafre, 4 mrk ost. Leding 1 kalfsk. Skatte af 1 pund fisk.
Stensett 2 voger fisk 2 mend	Saar 5½ tønder, fler 20 tønder. Kan føde 18 nød, 2 heste. Ringe tømmer ok brendeskog til. Kan tiende tønder hafre, 18 mrk ost. Leding 1 gjedskind. Kan skttе af 2 vog fisk.
Stoffsett 2½ vog fisk 3 mend	Saar 7½ tønder, afler 32½ tønder. Kan føde 24 nød ok heste. Ringe tømmer ok brendeskog til. Kan tiende 3 tønder 1 melle hafre, ½ vog ost. Leding 1 gjedskind, 2 kalfskind. Kan skatte af 2½ vog fisk.
Oxeskar 22 voger fisk 2 mend	Saar 6 tønder, afler 22½ tønder. Kan føde 2 2nød, 2 heste. Ringe tømmer ok brendeskog til. Kan tiende 2 tønde hafre, 1 mele byg, 1 pund, 8 mrk ost. Leding 1 gjedeskind· Kan skatte af 2 vog fisk.
Stoerhoug 2½ vog fisk 2 mend	Saar 7½ tønder, afler 32½ tønder. Kan føde 24 nød, 2 heste. Brendefang til. Kan tiende 3 tønder hafre, 1 mele byg, 20 mrk. ost. Leding 1 gjedskind, 2 kalfskind. Kan skatte af 2½ vog fisk.
Leitte 2½ vog fisk 2 mend	Saar 6 tønder, afler 20 tønder. Kan føde 20 nød 2 heste. Brendefang til. Kan tiende 2 tønder hafre 20 mrk. ost. Leding 1 gjedeskind 1 kalfskind· Kan skatte af 2½ vog fisk.

Stette 4 vog fisk 2 mend	Saar 10 tønder, afler 40 tønder. Kan føde 32 nød, 2 heste. Kan tiende 3½ tønder hafre, ½ tønde byg, 1 pund ost. Leding 2 gjedeskind. Brendeskog til. Kan skatte af 4 voger fisk.
Næs 2 vog, 18 mrk f. 3 mend.	Saar 8 tønder, afler 30 tønder. Kan føde 32 nød 2 heste. Brendeskog til. Kan tiende 2½ tønder, 1 melle hafre, 1 melle byg, 1 pund 8 mrk ost. Leding 1 gjedeskind, 2 kalfskind. Kan skatte av 3 voger fisk.
Lille Fylling 1 vog 2 mrk. fisk 1 mand	Saar 2½ tønder, afler 7½ tøner. Kan føde 8 nød, 1 hest. Brendeskog til. Kan tiende 3 melle hafre 6 mrk. ost· Leding 2 kalfskind. Kan skatte af 1 vog fisk.
Langnes ½ vog 18 mrk f. 1 mand	Saar 2 tønder, afler 5 tønder. Kan føde 7 nød, hest. Brendefang til. Kan tiende ½ tønde hafre, 8 mrk. ost. Leding 2 kalfskind. Skatte af ½ vog 18 mrk fisk.
Stoer-Fylling 2 voger fisk 2 mend	Saar 8 tønder, afler 30 tønder. Kan føde 32 nød, 4 heste. Ringe tømmer ok brendeskog til. Kan tiende 3 tønder hafre 1 pund 8 mrk ost. Leding 1 gjedskind, 1 kalfskind. Kan skatte af 2½ voger fisk.
Brune ½ vog fisk 1 mand	Saar 2 tønder, afler 5 tønder. Kan føde 7 nød, ok 1 hest. Brendeskog til. Kan tiende ½ tønde hafre, 8 mrk. ost· Leding 1 kalfskind. Kan skatte af 27 mrk fisk.
Øye 1 vog fisk 1 mand	Saar 3½ tønder, afler 12½ tønder. Kan føde 16 nød, 1 hest. Brendefang til. Kan tiede 1 tønde, 1 melle hafre, 16 mrk ost. Leding 2½ kalfskind. Kan skatte af 1 vog 18 mrk. fisk.
Setter 1½ vog fisk 2 mend	Saar 6 tønder afler 15 tønder. Kan føde 32 nød, 2 heste. Kan tiende 2 ½tønder hafre ½ vog ost. Brendeskog til. Leding 4 kalfskind. Kan kstte af 2 voge fisk.
Stoer-Engsett 3 voger fisk 6 mend.	Saar 18 tønder, afler 75 tønder· Kan føde 56 nød ok 6 heste. Brendefang til. Kan tiende 7 tønder hafre ½ tønde byg, 1 vog ½ pund ost. Leding 2 gjedskind, 1 kalfskind. Kan skatte af 4 vog 18 mrk fisk.

Lille-Engset 2 vog 18 mrk f. 2 mend.	Saar 9 tønder, afler 3½ tønder. Kan føde 30 nød, 2 heste. Ringe brendeskog til. Kan tiende 3 tønder hafre, 1 melle byg, 1 pund 16 mark ost. Leding 6 kalfskind. Kan skatte af 2½ voge fisk.
Inder Ekroll 3 voge fisk 3 mend	Saar 12 tønder, afler 30 tønder. Kan føde 30 nød, 2 heste. Ringe brendeskog til. Kan tiende 3 tønder hafre, 1 pund 8 mrk ost. Leding 1 gjedskind ok 2 kalfskind. Kan skatte f 3 voge fisk.
Ytter-Ekroll 2½ voge 18 mrk f 3 mend	Saar 12 tønder, afler 32½ tønder. Kan føde 40 nød, 2 heste. Ringe brendefang til. Kan tiende 3 tønder hafre, 1 melle byg, 2 pund ost. Leding 1 gjedskind, 2 kalfskind. Kan skatte af 3 voge fisk.
Græsdall 1½ vog fisk 2 mend	Saar 6 tønde, afler 20 tønder. Kan føde 24 nød, 2 heste. Brendefang? Kan tiende 2 tønde hafre, 1 pund ost. Leding 4 kalfskind. Kan skatte af 2 voge fisk.
Inder-Beitte 1½ vog fisk 1 mand	Saar 4½ tønder, afler 15 tønder. Kan føde 16 nød, 1 hest. Ringe brendefang til. Kan tiende 1½ tønde hafre, 20 mrk ost. Leding 3 kalfskind. Kan skatte af 1½ vog fisk.
Ytter-Beitte 1 vog fisk 2 mend	Saar 3½ tønder, afler 10 tønder. Kan føde 8 nød, 1 hest. Ringe brendefang til. Kan tiende 1 tønde hafre, 16 mrk ost· Leding 2 kalfskind. Kan skatte af 1 vog fisk.
Erstad 2 vog fisk 4 mend	Saar 8 tønder, afler 30 tønder. Kan føde 24 nød, 4 heste. Ringe brendefang til. Kan tiende 3 tønder hafre, 1 pund 8 mrk ost. Leding 1 gjedskind. Kan skatte af 2 voge fisk.
Stigen 1½ vog 18 mrk f. 1 mand	Saar 4½ tønder, afler 20 tønder. Kan føde 16 nød, 1 hest. Ringe brendefang til. Kan tiende 2 tønder hafre, 20 mrk ost. Leding 3 kalfskind. Kan skatte af 1½ vog fisk.
Skar 1½ vog fisk 2 mend	Saar 6 tønder, afler 20 tønder. Kan føde 20 nød, 2 heste. Ringe brendefang til. Leding 3 kalfskind. Kan skatte af 1½ vog fisk.

Summarium offuer forne

Schodie sogens rettighed

Landskyld fisk — 114½ voger.
Thiende biug — 4 tønder 3 meller strøgen mål·
Thiende hafre — 117 tønder 2¾ meller løs strøgen mål.
Thiende ost — 18 voger 2½ pund 2 mark.
Leding gjedeskind — 3 degger.
Leding kalffueskind — 12 deger 1½ skind.

Merknad: Underskrivne hev skrive av denne matriklen for Skodje sokn etter originalen som no er i Statsarkivet her i Trondheim. Uppgåvene er nok ikkje for store. Bøndene skulle betale skatt etter desse. Kornavlingane er sikkert for lågt sett. Ei tunne var 4 meller a 4 fjerdingslag. Ei vog var 18 kg (= bismpund a 24 mark).

Trondheim den 10. mai 1938.

M. Rogne.

Eriksens Oljeklædefabrik A/S

FOLKETELLING ANNO 1701 SKODJE SOGN

Gårdsnavne	Gbr.stilling og eiend.forh.	Gårdbr. m.alder	Gårdbr.sønner	Tjenere
Mauren	bøxler	Johannes, 61 svag	st.s. Peder Olsen 20	
Stenset	bøxler	Erik 75 år		
«	«	Ole Johnson 38 år	Jon 1 år	Lars Larsen Helleland 16 år
«	«	Ole Pedersøn 61		Jon Elivson Ytre Skodje 18 år
Stafset		Sæmund 51		Jon Jonsen Erstad 16 år
«	enroullerad	Størker 42	Peder 6, Ole 4, Knut 1	Tore Greg. Kolvig 16 år
«		Grimmer 55	Arne G. 8	
Oxeskar	bøxler	Aamund 38	broder Størk Olsen 21	
«	«	Jon Nilsen 28	Nils Jonsen 1	
Storhaug	legdsmann	Rasmus 40	Knut R. 5	Jon Ols. Nes 31 år
«	svag	Anders 55		Ole Guttorm ib. 38
Leite	bøxler	Jens 36	Alf Jensen 7	
« ?	soldat	Einar (Elivs) 84	Halvar Eins. 31	Anders Farstad
«	bøxler	Povel 35		
Stette	bøxler	Størker 51	Povel 8, Einar 4	
«	svorenmand	Jon 45	Lars Arneson 5 brodersøn	Lars Larsen Storhaug 15 år
Næs	svorenmand	Anders 55		Ole Rasmussen Skar 18 år
«	enrollerad	Lauris 37		
«	legdsmand	Elling 41		
Lille Fylling	bøxler	Hans 46	Karsten 5½ Povel 2	
Langnes	bøxler	Arne 36		
Stor Fylling	bøxler	Torstein 36	Anders T 5	Ole Rasmus
«	svorenmand	Laurits 48	st.s. Jon Knuts. 30 skjevb.	Ekrol 31 år
«	svorenmand	Iver 51		Ole Knutsen Lukkedal 21 år
Brune	bøxler	Ole 75	Knut Olsen 28 en marinesoldat Johannes Ols. 16	
Øie	bøxler	Ole 45	st.s. Ole Ols. 16	
Setter stor	bøxler	Nils 55		
«	«	Alf 65	Lars Alfsøn 18 Amund A. 12 Knut Alfsøn 7	
Stor Engeset	bøxler	Peder Knuts. 55	Ole 6, Knut 3	
«	legdsmand			
«	bøxler	Anders 29	st.s. Elling Knuts. 12, Rasmus Knuts 4	Sjur Olsen Nedre Skodje 28 år
«	gl. svorenmand	Nils 77	Nils N. 1	Mads Klaus. L. Engeset 19, Bendik Ols. Skar 31
«	bøx.ug.	Ole Arnesøn 24	broder Askil 18 kan hv. høre eller tale	Gamle svage fader Arne 66, kårmand
«	bøxler	Ole Knudsøn 61	Lars 8, Knud 3	

Gårdsnavne	Gbr.stilling og eiend.forh.	Gårdbr. m.alder	Gårdbr.sønner	Tjenere
Lil Engeset	ugift	Nils Olsen 29		
«		Povel L 37	broder Lars Larsen 8	
Ind. Ekrol	svorenmand jektebygger	Anders Ped. 65	Knut 12, Gunder 22 tjener hos Einar Birkevoll	
«	bøxler	Peder And. 36		
«		Ole Olsen 53	Rasmus Olsen 16	
Yt. Ekrol	gl.soldat	Knud 61		
«		Peder Larsen 31	Jon Pedersen 1	
«		Ole Arnesøn 37		Størker Ellingsøn Grasdal 16 år
Græsdal	enrollered	Asbjørn R. 36		Jens Knutsen Frostad af R. 12
«	legsmand	Lars Ellings. 56		
Ind. Beite	bøxler	Bendix 43	Povel Bend. 2	
«	sol. i forrige krig	Knud 56	Amund K. 10	
Yt. Beite	bøxler	Guttorm 40	Elling G.1	
Erstad	bøxler	Jon 55	Jon 16, Ole 13 Gunder 8	
«	«	Knud Ols. 35		
«	«	Christen 63	Jon C. 18 er hos Nils Terøen	
«	«	Ole Gregors. 42		Bendix Ols. Beite 18
Stigen	bøxler verv. sold.	Johannes 47	Ole J. 1½	
«	bøxler	Laurits 55		
Skar	bøxler	Rasmus 55	Laurits 8, Ole 18 hos And. Nes.	
«	«	Erik 45	st.s. Bendix Ols. 31 tjen. Nils Engeset	Knut Larsen Ytter Ekrol 10
(Klokset)	bøxler	Jakob 45	Størker 19 er på Kalvestad	(Tilh. Vatne sogn)
Ytre Skodje	legdsmand	Ole 36	Laurits Ols.2	
«		Knut Ols. 48		
«		Zakarias 72	Sivert Sak. 8	
«	legdsmand	Eluf 50	Jon E. 12, Knut 4	
Ind. Skodje	bøxler	Jon 45	s. Peder J. 5, st.s. Knut Ped. 16, Sivert Ped. 14, Ole Ped. 10	Ole Ols. Engeset 51 år
«	«	Ingebrigt 55	Lars Ing. 16, Størk 10	
«	«	Ole Ols. 43	broder Povel Ols 34 er marin	
«	«	Knud 45		Knud Ols. Engeset marin 28 år
Ned. Skodje	«	Jon Olssen 33	broder Størk 26	
«	f.soldat	Simen Arnesen 42	Michel S.3, Amund 2	
«	medhjelper	Iwer 56	Størcher 26, Lars 9	
Abelvig	legsmand	Anders 35		Rasmus Eriks Synes 16
«	bøxler	Peder 31	st.s. Guttorm Pers. 30 tjener hos Rasm. Søholt	
Vågen		Powel G. 31	hans bror Størker Guttorms ibid. 20 Ole 4	Hans gamle fader Guttorm 56
Fremmerlied	ugift	Siwer Nilsen 25	Hans gamle fader	Niels 64
Haugås	ligger øde	tilhører Ørskog		

Gårdsnavne	Gbr.stilling og eiend.forh.	Gårdbr. m.alder	Gårdbr.sønner	Tjenere
Lien	legsmand	Hans 43		Knut Persen Skodje 16
Yt. Lien		Olle 61 år		Størker Ols. Storseter 60.
Solner med Hatlevig	svorenmand	Olle 50	Olle 8, Ibbe 6	Jetmund Olsen Skodje 24
Ind. Berg	skorvet og svag	Olle 42		
«		Knud 41	Olle Knuds 3	
Reite	bøxler	Knud 41	Sæmund6, Olle 1	
Yt. Berg	bøxler	Powel 44	Knud Powels. 3	
Grindvig	bøxler	Bendix 28		
Strømme	legsmand			
	bøxler	Hans 45		soldat Peder Jons. Indvig 46 Amund af Opland 12
Saltkjelsvig	bøxler	Ingebrigt 55	Ole Ing. 12 er lam og dum	
Digernes	bøxler	Sivert 45	Knud 11, Peder 8	
Wemøen		Arne I. 36	Gam. verfader Iver 67	Amund Gundersen Skodje 20
Indvig		Knud	Størker 8, Aslag 3	Lars Størkersen Honningdal 24
«		Jon Olsen	Jakob 11, Siver 7 Ole 4	Hans gamle verfader Jon Siversen 50
Udvig	bøxler	Olle 45	Einar 10, Jon Ola 4	
«	enrollered	Knud 40		
Natvig		Zakarias 60	Lars Zak. 16	
Tøsebrun	bøxler	Olle 25	Ole Olsen 1	
Mørkeset	« ug.	Knud 23		
«	«	Anders 60	Olle 6	Elling Arnesen Grindvig 32
Høvig		Amund 48	st.s. Ole Andersen 22	
Rompen + rompegjerdet		Tore 60 Torsten Anders. 40		
Rekvam		Olle 65		
«	v.soldat	Powel 45		
«		Gunder 58	Olle G. 16	
Slettebache	bøxler	Elling 38	Powel E. 1	
Brusdal	eget odel	Peder 28		
«	legsmand	Olle Ols. 45	Erik Ols. 4	En gammel sengel. fader Ole 80
«	bøxler	Siver 35		
Heszeberg	bøxler	Bertil 65	Iver Bertelsen soldat Ingebrigt Bert. 16 35	
«	bøxler	Erik 69	Ole 17, Erik 4 svag i øynene	
Heggebake	r.legsmand	Lars 31		
«		Christen 44	Powel ib. 1	
Gudmundset	sorenmand	Jåcob 55	Rasmus J 8 Jørgen 6, Ole 1½	Rasmus Rasmusen Kragset 18
Nonsvig	bøxler	Olle Iversen 36		

Gårdsnavne	Gbr.stilling og eiend.forh.	Gårdbr. m.alder	Gårdbr.sønner	Tjenere
Nesvig	fv. soldat	Peder 55		
Honningdal	bøxler	Knud 50	Størker 8	
«	lensmand	Olle Lauritsen eier og bruger i Honningdal 2 v. fisk		
Honningdalsnes		Powel 27	Han har sine gamle foreldre	
Øver Glomset	bøxler	Peder 50	Størker Ped. 8	
«	legsmand	Jøsten 41	Erik J 2	Bodve Olsen Reite 9
«		Anders 30		
Ned. Glomset	bøxler	Jon 65	Ole Jonsen 35 har tarmeløb	
Yt. Wige		Olle 65		
«		Amund 42	Anders 1	
Ind.Wige	fv. soldat	Olle 52		
Sorte + Stølen	bøxler	Olle 50		Knud Størksen Honningdal soldat 36
«	«	Tormoe 65	Siver T. 15 Ole T. 9 Knut T. 7	
Sorte	bøxler	Jens 33	Knud 1½	
«	«	Christen 37		
Haugen	bøxler	Ingebrigt 56	Amund 3 Lars 1	
«	«	Anders 40		
Flotte	fv.soldat	Jens 43	Knut 5 Ole 3	St.s. Lauris 9 Jakob 8 Hans Larsen Sortehaug 9
«	«	Peder 38		
Walde	bøxler	Knud 36		
«	medhjelper	Olle 69	Lauris Ols. 10	
Håhjem + Nes	bøxler	Peder 65		
«	«	Jakob 38	En gammel fader soldat	Iver 70 år verit
«	«	Lars 46	st.sønn Ole Knudsen tjener enken på	26 år Abelseter
«	«	Joen 48		

Folketelling anno 1701

Husmænd og tiggere – Skodje sokn.

1. Ingen Plads – Ole Jakobsøn Walde 46 år gammel. Han tigger og farer i bøigden.
2. Ingen plads – Olle Pedersøn Honningdalsnes 56 år. Hans søn, Peder Olsen ib., 26 år, reservesoldat, tjener Sivert Gjerde.
3. Ingen plads – Iver Knudsen Håjem 58 år. Han er halt på sin ene fod.
4. Ingen plads – Laurits Sortehaug 56 år er tigger. Hans søn Lars L. 15 år tjener Jon Stette, og sønnen Hans L, 9 år, tjener Per Flotte.
5. Ingen plads – Ole Bodvarsøn Reite 64 år er tigger og har en sengeliggende qvinde. Søn Bodvar Olsen 9 år gl. tjener Jøsten Glomset.
6. Ingen plads – Peder Jespersøn Reite 48 år har verit soldat. Han er tigger.
7. Ingen plads – Ebbe Reite 68 år gl. farer i bøigden.
8. Ingen plads – Knud Rasmussen Gjerde 64 år har verit soldat.
9. Har et lidet hus: Ingebrigt Jenssøn Nesvig 64 år gam. Hans søn Peder Ingebrigtsøn er 18 år g.
10. Har til huse på Tøssebrun: Erik Larsen Walde 70 år

NB: Jakob Pederson Solnes 50 år gl. hører antagelig ikke til Skodje sogn.

M.R.

finn ein førd under garden Indre Ekroll ein Anders Pedersen, 65 aar og jegtebygger.

I dette høve kan ein merke seg det Peder Fylling skriv:

«Ved søen tet nedenfor Skaue prestegaards huse ser man tydelig spor etter et gammelt Skibsstade (Skibsbyggeri), uden at man har vært sikker paa, naar eller sist dette byggeri har været benyttet. Ganske nylig (1876) har jeg i et dokument truffet paa følgende oplysning i denne sag: «Aar 1772 byggede Rasmus Arnesen Ekrol, en bondemann i Skodje sogn, et skib nede ved sjøen paa Gaarden Nedre Skodje, som blev ført til Bergen og der tiltaklet, og senere solgt til Eger King i Bergen. Rasmus Arnesen forestod selv Byggingen.» *E. F.*

Usemje om grense

Usemje om grense for bruksrett mellom oppsittarane på Store Engeset, Storsæter, Øie på den eine side og oppsittarane på Store Fylling på den andre.

Bruksrettane mellom desse gardane var ikkje nedskrivne eller merka før, men vart brukt som dei gamle før brukte dei. Men omkring 1685 vart det noko usemje om kvar rettane hadde grense. I det høve skreiv oppsittarane av Store Fylling til Fogden A. H. Møller og beklaga dette forhold, og bad om hjelp til å få dette greitt. Fogden tok denne sak opp og skreiv såleis:

«Som Anders Olsen, Ivar Pedersen og Lars Larsen Store Fylling seg beklager, at deres Grander paa Sætren, Øie og Store Engeset, denem ulovlig skade paa deres Skog tilføyes, med adskillige grove træers Nedfaldelse, saavel som Nævers og Bark Avtagelse, og saa og med Tjæreved og rødders Opgravelse i deres mark, hvortil de aldeles ingen Ret skal have, og der bekomme til upligt aa Skade mod Lov at være skedt. Er de og av meg været begjærendes til aabot, hvilken dem ikke kan negtes, at eftersom deres Andragende synes billigt, da til rettens Befordring og efter Lovens Anledning som forbyder at «Ingen maa hugge Andensmands skog ulovlig». Forbyder bemeldte Sæther, Øie og Stor Engesets besiddere, saavel som alle andre, herefter at holde seg fra bemeldte Fyllings Skog med deres hogster, saafremt de ikke etter loven vil lide tiltale og Straf, sone og andet uhørt. Hvor og til have Lensmanden Arent Olsen med 2 Mend lovlig at lade besigtige samme Skog og mark, som de seg formene at være forudrettet udi, som ogsaa at assistere efter deres begjær, hvor de seg paaberaabte ulovlig at være hugget udi deres skog. Til videre Oplysning og Sagens Udrag og ei fra Stedet bortfare, eller til videre Rettens Paakjendelse bestaa, begjærer og, at den skriftlig fra Eedes giver tilkjende, hvor nest Gud befale.

Galdevaag den 9de Oktober 1692 *H. A. Møller*

Peder Fylling har denne anmerkning:

Tvistepunktene, hvorom Opsidderne paa Store Fylling saa seg fornermet av sine Granner på Sætren, Øie og StorEngeset, var beliggende i den saakaldte Storlid, paa nordre side av Svartløkvandet, og Endeskap paa denne misnøye blev det ei førend i aaret 1712 da en Grenseopgang fandt sted av Jørgen Høeg, paa Sorenskriver Henning Tygesen Castberg's Vegne, i forening med Laugretsmendene Hans Slyngstad Ødegaard, Ole Urkedal og Knud Hagen av Grytten Skibrede, samt Peder Glomseth, Rasmus Søholt og Peder Gjærde av Valle Skibrede som dømte i sagen, til alle parters Tilfredshed. Og her er utskrift av rettsboka:

«Henning Thygesen Castberg, sorenskriver over Søndmør udi hans forfald, efter Kongelig aller nådigste bevilling, Constituert Jørgen Hansen Høegh, Hans Jacobsen Slyngstad-Ødegaard, Ole Urkedal, Jetmund Øvre Grytten — udi hans forfald — Knud Hagen, av Grytten skibrede, Peder Glomset, Rasmus Søholt og Peder Gjerde av Valde Skibrede, gjer vitterligt at aar 1712 den 22. juni, blev efter Kongelig Majestets velbetrodde foged over Søndmøre, Nicolai Astrups skriftelige opnevnelse til bemeldte edsvorne laugrettesmen, av d. aar 14. juni, holden en markegangsforretning paa og mellem gaardenes egne, Store Fylling, Store Engeset og Øie. Hvorda: Store Fylling som anstelet, hvorda samtlige 3 gårders ombudsmend og 3 leilendinger nu tilstede, blev tilspurt om de paa nogen av sidene havde noget brev eller dokument om markegangskjel eller merke, hvortil de samtlige svarte Nei. Ellers var opsidderne paa Store Fylling av deres motpart mistenkt for at have Markegangsbreve.

Og derom holdt de en lang samtale, og omsider utfoldet det seg med den beskjed, at ingen kunde rettelig vide at sige, langt mindre bevise, at nogen markegangsforretning maatte findes, eller var til mellem desse omtvistede egne. Formedels denne langvarige samtale og disput, et utriveligt veir av regn og dunkelhet, blev det ei videre idag at forrette.

Den 23. juni om morgenen tidlig begav vi os til disse omtvistede gaardes mark og Enge, tilspurte vedk. om de kunde vide at anvise noget ægte retslig skjell og merke. Og det blev da anvist 2 merke, det nørdste vilde Store Fyllingsmennene holde for det retteste, og det sørligste vilde Store Engesetmennene holde for det retteste, og som begge desse merke var av lige beskaffenhed med saadane sten til skjell som trolig av mennesker havde været nedsatt.

Da ondt veir påfaldt, og som Hellig aften, at man ei tilfulde kunne overkomme den fornødne gransking og eftersyn paa egnen, saa gjorde man forslag til forlikelse, hvilket og Store Fyllingsmennene med deres ombudsmann Christoffer Abelset samtykte saaledes at det omtvistede imellem de bemeldte 2 merke, kunde deles mellem disse gaar-

de udi 2 lige parter og at Store Engeset alene kunde nyde den lien fra Furhaugen til Fyllingsæteren og sa sei selv at være Fyllingsmennene som sedvanlig i alle maader ubehindret, og Store Fylling derimot at nyde efter det nørdste merke, alt fremefter til den store furugad, og videre til Romsdalsegnen, dog at Gaarden Øie skulle nyde en tredie-part av det stykke mark fra Eidsbruhjellen og fremefter til Romsdals-egnen mellem den store furugad og Vandet. Hvortil de svarede saa som først Store Engesetmennene med deres ombudsmann Nils Peder-sen Assen, paa prost Man vegne, at de med dette tilbud om den Lien, saa sig fornøyet og beholde. Dernest samtykte og Ole Øie med sin ombudsmann Henning Tygesen Castberg, på Skodje Kirkes vegne, at være fornøyet med at faa den tilbudte 3die part som før er sagt og saaledes nyde Ole Øie upaa-anket derav ham allerede hugne tjæreved. Hvorefter oppsidderne selv med 2 mand mere, Peder Gjærde og An-dreas Næss, lod sette de behørige merkestene som følge:

1. Den første sten blev nedsatt ved deres Hjemmebø (nu tett ved bygdeveien) (Stabben kaldet).
2. Den anden i Fyllingsbraut.
3. Den tredie Furuhaugen.
4. Den fjerde ved Kvitkyra.
5. Den femte tett ved Fyllingsæter.
6. Den sjette ovenfor samme sæter
7. Den syvende i Gamlesæternakken
8. Den ottende ved Eidsbruhjelden
9. Den niende i Store Furugad.
10. Den tiende paa Gamle sæterhjeld
11. Den ellevte ved Romsdalsbyte.

Ovennemnte Ole Øie's teig begynder fra Eidsbruhjelden og gaar mot Østen nedenfor bemeldte byte og hvor første sten staar for teigens sydvestlige hjørne, nogle famner nedenfor Eidsbruhjelden. Den 2. sten ved den nye Ole Øi's kjørehjell og den 3. ved Romsdalsgrense. Alle desse merkestene er satt med flere stener til hver side om vidner. Og dessuden til bedre kjendelse for eftertiden, er lagt under alle beskrev-ne merkestene kull og krit.

Saaledes blev da denne forretning, som oppsidderne der er best kjendt i marken og egnen, selv tilstaar at være truffet og gjort det beste og i nyttigste made, og saaledes for en ufravigelig rettesnor efter vedkommende egne godvillig gjensidig forlig og samtykke og som samt-lige av retten mente-føres for ubrøtelig at holdes. Det til bevis hvor samtlige ombudsmenn eller deres fullmegtiger tilkjennes med oss at underskrive og besegle.»

Jørgen Høgh. *Christoffer Abelset.* *Nils Pedersen Assen*

Krig og uår

Desse uhyggelege forhold vart våre forfedre i åra 1600 — 1813 vel kjent med. Ungdomar vart utskrevne til krigsteneste til sjøs og til lands. Og for kvar ungdom som vart utskreven, vart to av naboane pålagt å holde denne soldaten ute med mat og klær. Denne utredsla vart tung å yte, særleg når det var uår, for då var det for lite mat til alle. Lensmennene skulle syte for at utredsla vart innlevert.

I mange grender i Skodje sogn var det vanhøvt å få brukbart korn av bygg og havre, sjølv i «normale» år. Men dei åra det var sein vår og tidleg haust med frostnetter vart det uår, grønår. Og i den tid var det mest umogeleg å få kjøpe korn. Mest alt folk vart stilt andlet mot andlet med livets alvor, både for folk og fe. Når det var sein vår, vart det vanskeleg om for til krøtera, for dei kom ikkje ut for snøen. Alle som fora sau og kyr måtte på skogen for der å finna beit og bork til krøtera.

Men nauda med folket var nok verst. Og husfedrene måtte på skogen for å finna bork som kunne brukast til mat for folk og. Og til dette var alm-borken verdfullast. Den var så verdsett, at ingen hadde lov å bruka alm-bork til krøterfor, den måtte etlast til folkemat. Hardast vart det for folk som budde noko til dals og ikkje lett kunne nytta tare til for, eller fisk til mat.

Min bestefar fortalde etter sin far, John Pedersen Fylling, at *våren 1813* var serleg vanskeleg. Det hadde fleire år på rad vore uår, så både folk og fe var mykje merka av naud, og nå vart det på nytt ein sein vår. Og mest alle var opptekne med — vert det på ny eit grønår? Fyllingslia var då ikkje teig-bytt. Det var heilt til 1800 Abelset-ætta som var eigar, og alle brukarar før var bygslemenn. Av den grunn nytta dei skogen ilag. Men der var mange kjempestore almar og dei var dei samd om å dele ein på kvart bruk. Det var 6 bruk i bygda, og desse hadde kvar sin som dei tok bork av, men dei måtte vera varsame så ikkje almen tørka bort.

Som smågut fekk eg vera med min bestefar for å sjå nokre av desse store almane, der det nokre år var teke bork av for, om mogleg, å lindre naud. Det var med store auga me såg dei. Kjempestore, kvite i toppen, tørre greiner, borken avflengd langt oopover sidene, men ikkje heilt rundt, så var der ennå liv. Nokre store greiner hang ut og ned — desse var det grøne blad på — og rakk nesten til marka. For oss såg det ut som armar som var viljuge til å gje dei siste lauvblada til hjelp for folket sitt.

Dei gamle hadde før ymse merke i ver og vind som vart lagt særleg på minne for framtida. I Fyllingsbygda såg dei etter kvar den siste rest av isen i Fyllingsvatnet vart lagd. Og vart siste isflaka lagd i Barvika, så var det temmeleg sikkert at det vart eit grønår.

Som før sagt vart våren 1813 uvanleg sein, og isen i vatnet låg langt

ut i mai. Folk var ottefulle, og kosthaldet var på langt nær bra nok, så kreftene minka. Mange yngre born døydde av sjukdom og dårleg kosthald av skuld fleire uår på rad· Og karane var jamt på skogen etter bork eller beit.

Ei natt sist i mai var det sterk nordvest vind, og då braut stormen isen sund, og på føremiddagen var det berre nokre store isflak att som flaut på vatnet. Alle gardbrukarane i bygda hadde dagen før vorte samde om å gå til Fyllingslia for å taka almbork til folkemat.

Desse var:

Arne Sjurson	frå Kassnes,
Ole Amundsen	frå Langnes,
Lars Larsen	frå Brune,
Lars Knutsen	frå Fylling
John Pedersen	frå Fylling,
Andreas Pedersen	frå Fylling.

Det vart ikkje mange ord sagt når dei var på veg mot Fyllingslia, men dei var alle samde om å halde lag heim att, for alle var klar over at ingen var så sterk som før.

I desse åra var tuna på Fylling meir samantrengt, så det var lett for grannane å møtast. Den eldste gardkona, ho Anders-Brit, var mykje uroleg den dagen. Alle karane var på skogen så ho var heilt åleine. Nå var isen på vatnet sundbroten, og ho var mykje ottefull over kvar isflaka vart førde. For ho hadde mange års røynsle på Fylling. Ho måtte nå få snakke med ho Lars-Berte og ho Jo-Ragnhild. Ho fann tak i dei og dei var samde om at over middag ville desse gå ilag ned på «Skallen», der var det beste utsyn over vatnet· Desse tre konene rusla så ilag ned på «Skallen». Isen var heilt sundbroten, berre nokre isflak rak ennå for nordosten, mot Barvika. Anders-Brit vart bleik når ho såg dette. Ho greidde ikkje å halde att kva ho tenkte: «Skal det verta endå eit uår til.» Ho seig ned på berget, folda hendene og ropte: «Å, Herre Gud, du må ikkje gløyma borna våre!» Brit strigret!

Det var eit alvorleg drag over andleta til desse 3 konene som rusla seint oppatt til sine tun den ettermiddagen. Når dei skildest sa Anders-Brit: «Vi må førebu oss på noko av kvart.»

Ut på ettermiddagen var karane som tok almbork i Fyllingslia ferdige, og tok på heimveg med kvar si bør. Dei gjekk heim i øvre del av Lia, for der var snøen nesten vekk. Ved «Kjerringsteinen» kvilte dei. Det var ikkje mykje utruvande snakk i kvilestunda. Etter ei kort kvild tok dei på veg att. No gjekk dei heilt til Mosetu-haugen før dei kvilte. Derfrå var det bra utsyn over bygda og vatnet. Og alle var i spaning over kvar siste rest av isen i vatnet vart lagd. Alle 6 karane sat med si borkabør og lena seg attover så børa kvilte i bakken. Men då dei såg at dei siste isflaka i vatnet vart lagde i Barvika, sokk hovudet ned hjå alle saman, og tårer trilla nedover dei magre kinna. Ingen sa noko.

Alle reiste seg og rusla vidare med si tunge bør, almborken på ryggen og den pinande otten for mat til sine. Ved Matstu-bakken skildest dei, Lars, John og Andreas var då komne til sine tun og takka for laget. Dei andre hadde ennå eit drygt stykke å gå — med tunge bører.

Ut på våren kom det 2 mann frå Ellingsøya med noko sauer dei ville få sleppe i hamn. Ein av brukarane på Fylling spurde desse korleis dei fekk tak i nok mat. Dei svara: «Vår Herre som sit opp over oss, har eit stort stabbur, og det er berre 4—5 båtslengder frå naustet vårt og til stabbursdøra, og der vert vi hjelpt.»

Dette seier tydeleg at det var mykje vanskelgare å livberge seg og sine for dale-buarar, enn for dei som budde nær sjøen.

E.F.

I frå uår og krig

I året 1779 var det ei mengd med stevningar og saksøking hjå bygdefolket i Skodje og elles på Sunnmøre. Det galdt noko unnsetningskorn som Kongen i Danmark skal ha sendt til Sunnmøre for kjøp av bygdefolket, som skulle få utsetjing med betalinga. Av dei rettsskriv som føreligg i denne sak, ser det ut som kornet var levert året 1767 av Ole Pedersen Honningdal.

Fleire av bygdefolket som hadde teke mot korn, sa at dei hadde betalt kornet til fogd Ole Alsing, og mange nekta å ha teke mot korn. Men 36 mann som var oppført for å ha teke mot korn, var døde, og der var ikkje noko til å dekke gjelda med.

Desse sakene var føre på kvart ting i Sunnmøre år 1778. Korleis dette gjekk, veit vi ikkje. Etter som fogden Sørensen skriv til Amtet, var 1779 eit tolleg bra år i jordvegen — mot dei åra før — så det var litt korn, men fiskeriet var så dårleg at ingen kunne minnast så dårleg fiske.

Som før er skrive var det mange uår i tida 1790—1813, det var matnaud i bygdene. Kornet vart ikkje mode, og det var sjeldan det var korn å få kjøpe, då engelskmennene kapra mest alle jegter eller skuter som prøvde å sigle kysten.

Men våren 1813 var det ei mindre skute med korn som kom så langt nord som til Valderhaugfjorden, men fann det rettast å stikke inn til aust for Nørvasund, og der ankra den opp i ly for Skuggen. Mannskapet tok til å selje litt av dette kornet, for dei visste det var naud med mange. Men då var det kva bygdefolket skulle betale med. Dei få gamle papirsetlane som fanst hjå folk, hadde liten eller ingen verd, og dei vart ikkje godtekne som betaling. Mannskapet tok heller imot varer i sølv, tinn eller kopar. Kornet dei fekk kjøpe vart sværanде dyrt, men nauda tvang bygdefolket til dette.

Desse dagane reiste det 13 koparkjelar frå Engesetdalen som vart brukt til å betale matkorn med. *E.F.*

Uaar

Som Tillæg til optegnelserne om Uaar nordenfjelds i Norge, kan Følgende medtages:

Den samtidige Sognepræst i Opdal, Hr. Morten Bjørnson, fortæller, at Aar 1591 var der i Norge, særdeles nordenfjelds, saa stor Hunger og derpaa følgende Mandedød, at der mellem Throndhjem og Dovrefjeld kun røg af 3 Skorstene, hvorfor det Aar blev kaldet «det store sorte Aar». Aar 1601 var en svær Dyrtid og stor Hunger i Norge, da 1 Skjeppe Byg kostede 4 Rigsd. Alene i Opdal døde det Aar af Hunger 80 Mennesker.

I Sivert Aarflots Landboblad for Aar 1812, No. 9 og 10 heder det, at Aar 1695 blev det et stort Uaar, thi Natten til 20de August frøs Kornet overalt nordenfjelds og tildels søndenfjelds. Hvad som den Nat ikke frøs bort ødelagdes Nætterne til 4de, 5te og 6te September. Veiret var om Høsten haardt og stormende, hvilket voldte megen Skade tilsøs, og af det bedærvede Korn fik mange Blegsot og døde.

Fra Søndmøre maatte man reise til Ryfylke for at kjøbe Sædekorn, og satte sit Jordegods i Pant der. Og ved man ellers, at alt Korn i Søndmørs Dale, har af det Ryfylkelske sin Oprindelse. Uagtet at det i de senere Uaar har staaet i Fare for at gaa ud, er det dog, paa nogle Garde blevet i Behold, og derfra igjen udbredt.

Efter Uaarene 1740—1742 var i Voldens Præstegjeld Gaarden Eidem den eneste hvor det Ryfylkiske Korn endnu var tilbage, men derfra udbredtes det igjen i Egnen. Uaaret 1695 blev kaldet det store Frostaar.

E. F.

Knud Hansen Mørkeset

Knud Mørkeset var fødd i 1770-åra (visstnok i Sykkylven), men flytte derfrå tidleg saman med foreldra. Då han vart vaksen, fekk han seg bustad på Mørkeset i Skodje. Knut var ein original kar, sjeldan stor og sterk, god til å ordlegge seg, og ein original på andre måtar og. Det er mange historier etter han.

I året 1876 skreiv Peder Johnsen Fylling ned nokre av desse, og to av dei originale oppdrag Knud fekk til å utføre, skal vi skrive av her etter Peder Fylling:

Aar 1813, som var Aaret etter det store uaar, var en daarlig tid for Norges befolkning, da madmangel sporedes i hver eneste familje, hos rige, saavel som fattige, dels av uaar og dels av at regjeringen i Kjøbenhavn var forblindet i Napolions Stjerne og begyndte krig med England, der var herre over søen og forhindrede all korntilførsel til Norge.

Samme aar utbrød i Bergen og dens omegn den såkaldte Strilekrig da indbyggerne i nogle skibreder nærmest Bergen stimlede sammen, da de viste at i Bergen var endel koren, av det saakaldte undsetningskorn som Regjeringen nede i Danmark havde sendt opover for om mulig at lindre Nøden hos folk. Hensikten var, at av dette korn skulde det uddeles til de mest trengende i smaa partier, og da man ikke forhastede seg med uddelingen, troede Almuen at de der havde Bestyrelsen over kornforraadet begaatt svik, og rygtet herom naaede ogsaa Sunnmøre.

Nu skibede man sig sammen på otringer ogsaa fra Skodje sogn og reiste til Bergen, i haab om at faa litt korn. Vi vil nu følge den otringen, hvorpaa Knud Mørkeset var Høvedsmand og se hvorledes han den gang tok seg ud, da han kom til Bergen.

Glemmes maa det ikke at Knud var en ualmindelig før, stor og sterkt bygget mand, men det som dog iser tiltrak sig vor opmerksomhet ved ham var, at han havde saa overordentlige gode talegaver og let for at finde vendinger i sin tale, saa at dersom han havde en smule dannelse, vilde han have været en god Bondeandfører mod den tids alveldige Embedsstand.

Da Knud med sit mandskap, hvoriblandt en Lars Nedre Skaue, der var øienvidne til disse tildragelser, og som har fortalt nedskriver av disse linjer, kom til Bergen, fandt han allerede en stor hop Strilebønder i forening med Byens arbeidsfolk samlede hvis hensikt han i førstningen ikke forstod, men det var ham dog påfaldende at alle disse Striler stimlede opp paa trappen til Stiftsamtsmandsboligen, og Knud kom snart paa det rene med, at deres hensikt og plan var den samme som hans, nemlig at faa beskjed til Stiftsamtmanden, bestyrelsen for det kongelige Undsetningskorn, om han havde til hensikt at lade kornet ligge i binge til føde for Rotter og Mus, medens folk døde av sult, eller om det var bare de tykke istremager i Bergen, der dag ud og dag inn gyngede seg i Vuggestol, som skulde have kornet.

Knud blev nu av de ivrigste i Folkehoben, der trengte sig op paa Trappen ved Amtmandsboligen, og idet han da overskuede den nedenforstaaende store folkemasse, tog han av sig Hatten, viftede med den et par ganger, idet han sa med Høi stemme: «No kara må vi verta einige alle saman, og ikkje vil vi gjera noko Opprør, men me vil spørgja han Amtmand, om køinje ska ligge der meir, og oss ska daue ta svolt, eller kanskje disse istrevombine vil ha det, og me ska svelte, det kan kome paa det same ut, naar ikkje oss fær noko.»

Hele folkehoben nedenfor trappen og bort gjennem gadene, gav Knuds ord medhold, og hans tale vandt bifaldt hurrarop og handklappen. Og derav blev Knud saa begeistret, at han nerpaa havde forgrepet seg og gjort vold paa den gjenlukkede dør til Amtmandsboligen, dersom ikke døren gik i det samme op, og ud på trappen kom Amtmanden, tok Knud i trøiekraven, og vilde kaste ham ud over den høie

trap. Men Knud faldt ham for tung og blev staaende ansigt til ansigt med Amtmanden, og Knud sa med sin sædvanlige Tordenstemme: «Me er komne hit i lovleg Ærende, me vil snakke med dokke, og vil du kaste meg utfør trappa, so ska du sovisst faa følgje med meg.» Anden gang tog Amtmanden i Knud, ret som om han vilde have ham indfor døren.

Da nu folkehoben saa dette, troede de, at Knud vilde bli tagen til fange, og i det samme skvatt folkehoben noget fra trappen. Da nu Knud saa dette, sa han: «No maa Dokke ikkje stryke kara». Og til Amtmannen sa Knud: «Eg hev vore ute før eg farmin, trur du det dei valde meg te aa staa her i dag, naar dei ikkje visste dæ eg kunne snakke for dei.» Nu først fik Knud lov til at fræmbringe hvad han vilde, og til sluttning mottog han forsikring om at neste dag skulde utdeling av korn paabegyndes.

Nu klappede Knud Amtmanden på kinnet til avskjed, og idet han nu atter vendte sig til Folkehoben — der ennu sluttede sig omkring trappen — sa han med høi stemme: «Aa, han ekje so laake heller, naar eg berre fekk snakke menaa, so han fekk greit vita kva oss vilde. I mørgaa fæ oss køin.»

Folkehoben adspredte sig nu efterhaanden, og Knud med selskap fikk en liden andel av de nevnte kornvarer, reiste saa tilbage til Skodje nogen lunde tilfreds med reisens udfald.

En av klagepunktene som De Norske under forening med Danmark havde grund til at lægge for Dagen var ogsaa den, at deres sønner maatte utgyde sit blod paa slagmarken, hver gang at dette Rige vælte-de sig inn paa Nabolandet Sverrige, ved de saa unaturlige som unød-vendige Krige, da de Uskyldige Nordmænd til enhver tid har innset det Skjæve, i en saadan politikk. Som følge herav kan man tilgive de brave nordmænd for, at de av og til brugte smaa kneb og udflugter for at undgaa saaledes at ledes til slagmarken.

Ovennevnte Knud Mørkeset var ogsaa et redskap til, paa sin maate, at redde fra den visse Død, 3 personer, i saadanne unødvendige krige. Det var i krigsaaret 1813 at mandskap ogsaa fra Søndmøre bleve ud-skrevne for at sendes ned til Kjøbenhavn for at kompletere besetnin-gen paa de faa tilbakeblevne Defænsjonsskibe, efter at Englenderne i 1807 var strøgen bort med flaaden. Det var Fogder og lensmenn som den tid havde med Udskrivningen at gjøre, ligesaa at besørge de ud-skrevne avsendt til Bestemmelsessted. Knud Mørkeset blev saaledes av Fogden i Søndmør, Andreas Landmark, beordret at besørge avsendt til Bergen et betydeligt antal saadanne Rekrutter fra Borgund, Grytten og Valde Skibreder. Knud skulle bare have opsyn med flokken, men vedkommende Lensmenn skulde skaffe den nødvendige befordring helt til Bergen. I blandt de udskrevne var saaledes en Amund Einar-sen Sorte, (min morbroder), Ingebrigt Flisholm og en fra Gaarden Aarset paa Ellingsøen. Foreldrene til disse, hadde hver for sig lovet

Knud Mørkeset enten en tønde mel eller den beste ko av buskapen, dersom han kunde lage det saa, at deres sønne kunde bli fritaken for at reise, men blive hjemme. Uagtet at Knud ikke gav Dem noe løfte i dette, saa hadde han dem dog stadigt i sin Erindring, for at gjøre hvad gjøres kunde.

Da nu Knud var kommen over Dragseidet med rekrutterne ned til Gaarden Drage, lod han Amund Sorthe formelig blive syk. Dog lod han ligesom med møie, slæbe han med sig lengere syd, da han sandsynligvis vilde komme til at krepere. De kom seg til Alverstrømmen i Sunnfjord, men der blev Amund Sorthe gjenlagt. Men først tok han vedkommende lensmand og to mænd til vitne på at Amund Sorte var syk, og det var plat umuligt at slepe ham lengere.

Knud fortsatte reisen til nermeste lensmand lengere syd for der at skifte skyss. Men nu var det rekrutten fra Aarseth som var bleven syk, trolig led han av blodsott. Knud underrettet lensmanden om dette. De hadde ingen læge der, men lensmanden vilde se denne rekrutten. Knud antydet at rekrutten var så befangd med utøi at det var ugjørligt aa besøke dem i deres logement, men at han nok skulde sørge for at han fikk se Rekruttens Urin, og dermed var lensmanden tilfreds. Nu befalede Knud den syke mand fra Aarset, at han skulde tage seg en Træpinde og dermed irritere tannkjøtet i munden saa det blødde sterkt, og lade blodet dryppe ned i nattpotten. Efter at ladet Urin deri, lod man om morgenen nattpotten med innhold, forevise lensmanden, som ved anstillet undersøkelse bestemt erklærte at manden led av blodsott, og at som følge derav gjenlegges på stedet og sperareret fra det øvrige følge.

Nu var det Ingebrigt Flicholm om at gjøre, og for hans vedkommende udfandt Knud følgende list: Ingebrigt saa ud lige som tomset, saa at Enhver som saa ham kunde tro at det feilede noget på forstanden. Knud var nu med sine feller kommet lige til Bergen, og før end han meldte sin ankomst til Krigskommissæren, instruerede han Ingebrigt, hvorledes denne skulde opføre sig, dersom han skulde blive fremstilt for høie vedkommende. Selv gik Knud hen og meldte sig for Krigskomissæren, at han ei alene var kommet til Bergen ifølge Foged Landmarks ordre med endel udskrevne rekrutter, men at der ogsaa iblandt disse var en mand som efter hans opførsel at dømme maatte være afsindig og gal, idet han forsikrer, at hvis han fikk børse i hand med skudd i, saa skyter han ned for fote, uten hensyn hvem han treffer. Krigskommissæren forlangte da av Knud, at få se det halvgalne menneske, og da han fremstilledes for høie vedkommende og blev spurt hvad der manglede ham, svarede han: «Børse, Krut og kugler», hvilket han gjentok flere ganger. «Nei», siger Knud, «Vil dokke late denne karen få børse, krut og kuler, so ska Krigskomissæren taka på seg ansvaret for den ulukka han kjem til å gjera, for han skyt ned for fote, derfor hev eg måtta bunda honom heile reisa». I betragtning av

at manden hadde, i forhold til de øvrige, et tomt utseende og tillige en daarlig adferd i forening med Knud Mørkesets Vidnesbyrd og bekreftelser, gav man Manden Hjemlov, og paalagde Knud Mørkeset fremdeles under Reisen, at have Opsyn med ham, så han ingen skade gjorde.

«Eg lyt binde haanaa med tog», sa Knud, og med den beskjed kom han tilbake med Amund Sorthe, Ingebrigt Flisholm og Manden fra Aarset på Ellingøen. Og Knud Mørkeset fikk sin løn etter avtale.

E.F.

Ein arbeidsmann — Gamle Oliver Skodje

Laurdag 3. november 1917 vart gamle Oliver gravlagd på Skodje Kyrkjegard. Med han er ein av dei gjevaste menn i Skodjebygda gått til kvile.

Avferda kom ikkje uventa, han var over dei 80 år. Den rake ryggen hadde bogna, dei gløgge augo dimdest, den hage handa skalv. Han lutte mot grava.

Oliver var nordfjording, fødd på Holmøy og bror til den landskjende Hans Holmøy, grunnleggjaren av Holmøy arbeidsskule. Hugen stod til smedarbeid. Det var ikkje vanleg i dei dagar å gå i lære. Det var å glytte inn til dei i bygda som hadde ord for å vere haghendt. Anna opplæring hadde ikkje Oliver, og alt sitt verkty laga han sjølv (så nær som filer då). Særs glad var han i å lage lås. Då han var smågut, fekk han tak i gamle koparskillingar som han hamra ut til låsplate. Ja, såleis tok han til, ein av dei gjevaste låsesmedar på Sunnmøre. Han kunne lage så vrange og vridne lås, at jamvel ein Tønnesen ville koma i undring. Så laga han gevær. Først av tre, så av jarn og stål. Og i skogane ovanfor Holmøy fekk han prøve børsa på sjølve bamsen, som i rasande sinne kasta seg over broren Hans, og ville rive han til ulivs. Då la Oliver den heimelaga børsa til kinnet og skaut tvers igjennom bjørnen, så kula kom ut på andre sida. Broren vart berga, men ille tilreidd, så blodet rann frå meir enn 20 sår av bjørnens labb. Det skal vere denne bjørneveiding kunstmålaren Tidemann hadde til mønster då han måla: «Bjørnejegerens hjemkomst».

I 1860 kom Oliver til Skodje som kyrkjesmed. Det spurdest snart at det var komen ein hendig mann til bygda, og snart hadde han hendene fulle av ting som skulle vølast, frå gamle grev til fine moroverk og lommeur. Og kva han tok si hand i, hadde det sitt eige lag, så dei med eitt kunne sjå, dette var Oliveren. For aldri såg ein så fine former og reine liner. Jamvel økse- og hammarskafta synte at det var bygdekunstnaren som hadde laga dei.

I 1862 vart Oliver gift med Karn Skodje. Ho var jordataus. Såleis vart han gardbrukar og sette bu på Skodje. No tok han til å arbeide på jorda. Og var han i godlaget når han stod i smia og på verkstaden,

var han det ikkje mindre når han stod på nybrotet og i veita. I 1863—64 var det utskifting på Skodje. Bø-bruket, Oliver sitt, måtte då flytte ut, ned til Rystene dei kalla. Der var ikkje meir enn to mål jord som var dyrka, elles berre stein, skog og grunnar. «Det vart harde år», sa gamle Oliver då eg tala med han om dette, «men Vårherre gav meg god helse, og så *trudde* eg det skulle gå», la han til med ein lang smil. Han var oppe kl. 4 om morgonen og gjekk i smia, og lyden frå ambolten og dei kvikke hammarslaga klang utover i dei stille morgontimar. Det var som oppsong til arbeid for bygda. Når så dagen rann, var det tidt jordarbeid eller anna gardsarbeid.

20 mål jord vart lagd under plogen. Attåt dette var han med å laga maskinar til den første slyngefabrikk på Sunnmøre. Elles laga han 200 maskin- og sagåsar med lager, 27 dreiebenkar og eit utal av stoveklokker og lommeur hadde han til vøling Men ennå så ansamt han hadde det med arbeid, fylgde han godt med i bøker og blad, slik at han i kunnskap stod langt over det vanlege. Særleg var han godt inne i soga og naturkunnskap. Då han var 75 år, kom eg ned til han, då sat han og streva med tredje band av «Ullmanns haandbok i verdenshistorie». Dei fleste bøker i folkeboksamlinga hadde han fare gjennom. Dei sundagar det var preike i kyrkja, var han å sjå på kyrkjeveg.

I 1873 ville Einar Skaaland gjerne byrje med ein folkehøgskule på Skodje, om det kunne skaffast hus· Oliver hadde både husrom og hjarterom, og skulen kom i gang. Denne skulen måtte diverre slutte etter tre år, det var for få som søkte denne skulen. Det var ein vårfugl som var for tidleg ute, han fraus i hel på Nøre Sunnmøre. Men dei som lydde på songen og skjøna tankane, vart seinare føregangsmenn i bygdene på Sunnmøre. Det var ein skule som sette merke etter seg. Det var høgtidsstunder for Oliver når han trøytt og sliten kunne ta seg ei stund og høyre på foredraga. Han var ein av dei få i bygda som skjøna den nasjonale og folkelege grunntanke som folkehøgskulen bar.

G.V.

Femtiårsfesten

Aar 1864 den 17de Mai, som var 3die Pintsedag, Femtiaarsdagen efter at Norge gjenvandt sin selvstændige fri Regjeringsform, feiredes i Skaue Kirke med fortjent Høitidelighed denne Dag, idet Stedets Præst, Pastor Kervel fra Prædikestolen skildrede Dagens Betydning som en sand Folkefest, og i Forening med den kirkesøgende Almue opsendte varme Bønner til Alfaderen, som styrer det Hele, at han fremdeles vil beskytte Nordmændenes kostbare Klenodie, deres kjære Grundlov.

Efter endt Forretning i Kirken, optraadte daværende Overrettssagfører, nu Foged i Søndmøre, Ludvig Daae, i et Lokale tæt ved Kirken, og holdt et langt Foredrag for den forsamlede Almue, i Anledning af

Dagens Høitidelighed som 50 Aarsdag for Norges Constitution. Da Veiret den Dag var særdeles godt, forblev Størstedelen af den talrike Almue under Guds frie Himmel.

Foged Daae begyndte sit Foredrag med et Tilbageblik paa den forbigangne Norges Velstandsperiode, da Norge styredes af egne Konger, samt dvælede han over dens senere ulykkelige Periode, da Norge var lænket under til Danmark, og var da Trældom fra Først til Sidst. Nu fortalte han i Udførligere Foredrag, de Krige, som i det 18de Aarhundredes sidste og det 19de første Aartiere, havde rystet de fleste af de Europæiske Stater, og navnlig dvælede han noget udførligt om den franske Revolution, Napoleons Optræden som Consul og Keiser, dennes Krige, og især hans Tog til Rusland 1812, og Følgerne af dette, som foranledigede Kieltraktaten af 1814, hvorved Kong Fredrik solgte til Kongen i Sverige, Norge med Befolkning, ret lige som En sælger en Gaard, hvortil han ingen Adkomst har, med fuld Kreaturbesætning, og alt dette Nordmændene uudspurgt. Derefter talte Herr Daae med fortjent Skjønsomhed, om de ædle Normænds Optræden og Protest, med et saadant Magtsprog, om Prinds C. Fredriks Optræden som Statholder, hans Hensigter som regjerende Fyrste, Underhandling med nogle af Landets gjæveste Mænd paa Eidsvold, Professor Sverdrups Optræden, der paa Folkets Vegne protesterede mod Prindsens Hensigter, Samenkaldelsen af Rigsforsamlingen paa Eidsvold 1814, som med utrolig Fart udarbeidede vor Grundlov, som blev underskrevne af samtlige Rigsforsamlingsmænd samme Aar den 17de Mai, Norges skjønneste og velsignelsesrigeste Dag som Gud har ladet lyse over Norge Fjelde.

Nu dvælede han udførligere om C. Fredriks Valg som Norges constitutionelle Konge, om Landets kritiske Tilstand i Forhold til Stormagterne, der fordrede Norges ubetingede Underkastelse til Sverige, Norges Blokering af England, hvorved Korntilførselen stoppedes, dette i Forening med foregaaende Uaar, bidrog til, at Hungersnød blev følelig. Dette i Forening med Landets øvrige finansielle Nød, foraarsagede, at C. Fredrik saa sig nødt til at nedlægge Regjeringen i Nationens Hænder. Nu fortalte Daae, om Conventionen til Moss, det første Storthing, Foreningen med Sverige under Bibeholdelse af dets Grundlov, Kong Carl Johans ædelmodige Tilbud, uden Hensyn til Kielertraktaten, at antage Nordmændenes selvvalgte Regjeringsform.

Endelig udtalte han med klar Andskuelse, Landets fremadskridende Udvikling i timelig og aandelig Velvære, efter at Landet havde gjenvundet sin tabte Helbred, og navnlig Ordningen af Landets Pengevæsen, fremadskridende Oplysning, gjennemførte Communikationsvæsen, Industri, Handel og Skibsfart. Til Slutning bad han til Alfaderen, som leder og styrer det Hele, at han stedse maa lade Normændene i fuldt Maal nyde disse Goder, hvilken han ei har stor Tvivl om, naar vi bare erkjende at disse Goder kommer fra ham, og vi ære hans Navn.

17. mai-festen 1864 på Skodje vart ein kveikjar i folket åra etter. Det vart mange år før det vart noko særleg tyngde i festinga. Eit og anna året kom dei leiande personane saman den 17. mai for å «samtale». Men etter riksretten på Selmers regjering, vaks verdet av vår grunnlovsdag, og den vart feira.

Det vart «samarbeid» i feiringa med Skodje ungdomslag, Tennfjords ungdomslag og Engeset og Fylling. Eit år i Tennfjord, eit år i Engesetdal og eit år på Skodje. Og når songkora vart skipa, var desse med kvart år. Då musikklaget «Sigvald Skald» vart skipa, var også det med og skapte fest-stemning. Skuleborna var og med til Tennfjord i frå Fylling, Engeset og Skodje — alle gjekk i toget — syngande og glade.

1894 var det stor folkefest i Tennfjord. Mykje folk tok del, ca. 1000 menneske. Desse festane vart årvisse, men skifte. Året 1914 var det stor folkefest — 100-årsfest — på Skodje i Olivergarden. John Fylling talte. Bildet ovanfor vart teke av Ingvald Nes, han stod like framanfor songarane når han tok det. På bildet ser ein mange gamle Skodjebuarar. Musikken spela og det var fest-stemning.

1915 var det stor 17. mai-fest i Tennfjord. John Fylling talte ved bauta-steinen, og Gunnar Valde var fest-talar. Fire songlag var med og musikklaget «Sigvald Skald». Ved alle stemne var det idrott og taudraging. Unge og eldre var i feststemning. Noko trøytt vart nok dei yngre før dei kom seg heim kvelden — 7—8 km å gå.

Handelssteder

Aar 178 fik Jørgen Abelseth paa Solnør Ret til at drive Handel paa sin Eiendom Langskibsøen. Resolutionen hedder det og af Fogdens Papirer sees det, at paa Langskibsøen i gamle Dage ogsaa har været et Handelssted.

Aar 1780 fik Christen Vallin Ret til at drive Handel paa sit Bosted i Smitnæs i Aalesund, men Aar 1807 hedder det, at Christen Vallin på Solnør har et Gjestgiversted ved Dragsund i Skaue, som ved forefaldne Tilfælde besørges af en Husmandskone sammesteds. Bevilgningen til denne Rettighed er dateret den 16de April 1803.

Aar 1778 fik Johan Henrik Høirup Ret til at drive Handel i Stordalsholm.

Aar 1797 fik Jens Winie Ret til at drive Handel i Tusvigen.

1800 fik Nils Meklenborg Ret til at drive Handel paa Abelseth.

Aar 1819 er først et Farveri og et Strømpe- og Huevæveri anlagt i Skaret ved Aalesund· En Mand fra Romsdal, Hans Olsen Devold har det nævnte Aar tilforhandlet sig et lidet Hus, hvori den nævnte Industri udførtes. Stedet laa udenfor Aalesunds Grændser, lige til indeværende Aar, og ligesaavel Farveriet som Væveriet udrøres nu efter en stor Maalestok·

Anmærkninger: Aar 1564 i Juli, indfandt nogle franske Sørøvere sig ved Stat og Herø, hvor de toge nogle Nordfarerskibe, som kom fra Bergen med Mel og andet Kjøbmandskab.

Provst og Ridder Peter Daniel Baades Biografi

Saavel i min første Udgave af min Borgundshistorie, som man, gav Plads i Urda 3die Binds 1ste Hefte, som i mine 2 andre Udgaver af samme Værk, der ere trykte i Aalesund 1859 og den anden 1875, har jeg i Borgunds Præstehistorie medtaget, hvad jeg dengang vidste om Provst Baades Levnestsløb og Virksomhed som Præst her paa Stedet, men da jeg senere ved at gjennemblade nogle gamle Folianter, har fundet Et og Ander til Oplysning om Hr. Baades Biografi, saa tager jeg ikke i Betænkning endnu engang at lade hans Personalier fremkomme i en vidtløftigere Skikkelse, saavidt de gamle Optegnelser giver mig Materialer dertil.

Hr. Peter Daniel Baade var født i Throndhjem den 8de Marts 1739. Hans Fader var Borger, Kjøbmand, og tillige kongelig beskikket Overvrager sammesteds. Daniel Baade, der nedstammede fra en gammel norsk Familie, og var født i Skien i Akerhus Stift, hvorom Rektor Schønning i hans Testimonium udlader seg saaledes: «patre honesti

apud nos cive in re haud ampla natura», og hans Moder var en Borgerdatter fra Throndhjem, Helene Marie Lange.

Da hans Fader, som vel var en ustuderet Mand, men havde megen Lyst til Læsning og eiede en temmelig god Bogsamling, i adskillige Sprog og Materier, fandt ham som Barn ofte hos sine Bøger, og troede at mærke hos ham nogen Bekvemmelighed til Studeringer, besluttede han at holde ham til Bogen, til hvilken Hensikt ogsaa hans Morfader havde forlods testamenteret ham den, efter datidens Forhold, betydelige Sum 300 Rdlr. De første Grunde til hans Studeringer lagdes under daværende Kandidatus theologiæ Claus Kjeldstrup, siden Sognepræst til Bodøen i Nordland, fra hvem han under den berømmelige Skolemand Rektor Benjamin Dass blev Pintseaften Aar 1749 ansat i den lærde Skoles 3die Lectie, under den daværende Kollega Mentz Rønning, der døde som Sogneprest til Vingers Præstegjæld i Akerhus Stift. I Aaret 1751 blev han forflyttet til 4de Lectie, under Kollega Frantz Fynning, siden Sognepræst i Caruse i Sjelland.

Fra hans 12¼ til hans 18¼ Aar, nød Hr. Baade i Throndhjems Kathedralskole, under daværende adskillige Lærere, og allersidst under daværende Rektor Scholæ, siden Professor ved Sørø, der døde som Arkivarius, og Justisraad Schønning den bedste Undervisning og blev af denne sidste i Aaret 1755 til Universitetet demiteret med godt og berømt Skudsmaal, hvoriblandt foruden ovenmeldte med mere, ogsaa efterat han havde opregnet de examinerede Videnskaber, dette: ut facto i his omnibus periculu commiti tonibus tentam non omnibus palmam præripuerit teste dubiam redederit.

Efter at han havde taget Examen Artium i Aaret 1755, søgtes Professorernes Collegia, og Aaret derefter udholdt han Examen philosofiæ hvorved han nød Karakteren Laudabilem. Saasom hans Foreldre ikke egentlig vare formuende Folk, og de desuden den Gang holdt atter 2de Sønner til Studieringer (som begge bleve Præster) og af hvilken den ene snart skulde deponere, maatte han især da tillige tage en god Kondition som Informator for Provst Kroghs Børn i Værdalen tilbødes, snarest og bedst muligt apsolvere Examen theologium, hvilket og skede i Aaret 1757, da han tillige prækede til Demis med Karakter Haud illaud. I næsten fem Aar forblev han i bemeldte Kondition, og da informerede Provst Kroghs Sønner, hvoraf de 3 ældste bleve Sognepræster. Sidst i Aaret 1762 gjorde han en Reise til Kjøbenhavn for at ansøge Embede, og han anvendte tillige 1½ Aar av sit Ophold sammesteds til at udvide sine Kundskaber in theologia og andre Videnskaber, især in historia naturali, og hørte han Collegier hos en Ørder over Botanik og Uschanus over Miniralogie og Metalurgie, ja han hørte endog en juridisk Kursus under Donsis, senere Statsraad i Throndhjem, saa at han udholdt en juridisk Examen af Professorene Molmann og Sevel med bedste Karakter baade for mundtlig og skriftlig Prøve, hvilket Alt siden var ham til Gavn og Fornøielse.

Da han i Aaret 1764 atter reiste til Trondhjem, blev han af den grundlærde og vidtberømte Biskop Gunerius anmodet om at gaa ham som litterarisk Amunuensis tilhaande, hvorved han forblev i Biskopens Hus henved 2 Aar, til Sammes Fornøielse, og siden efter at være ansat til Collegia solæ Cathredachis nidarosiensis, jevnlig havde Adgang til ham, og blev ved adskillige Leiligheder, især ved literæriske Brevvexlinger beæret med hans Fortrolighed, hvoraf maaske endnu turde finde Prøver i Selskabets Arkiv. De gode Tanker Biskopen havde for ham, kunde behagentlig sluttes deraf, at ligesom han foreslog og valgte ham til Medlem af det kongelige Norske Videnskabsselskab, saa havde han og betroet ham til at være Selskabets Bibliothekar, hvis ikke ubetydelige Pligter, Selskabets Plan og Love bestemmer, ved hvis Udkast han brugte ham som Haandskriver. Men denne for Hr. Baade ligesaa hæderlige som behagelige Forbindelse blev afbrudt, da han sidst i Aaret 1767 af S. T. Hr. Kammerherre F. C. Greve (af Schach) hvis Gunst han ved sit forrige Ophold i Kjøbenhavn havde den Lykke at erhverve, kaldet til Sognepræst for Lidemark og Bæserskov, Menigheder i Sjælland. Denne Bacation blev af Hs. kgl. Magestæt allernaadigst konfirmeret Nytaarsdag 1768, og han kort derefter av Biskop Harsbo ordineret. I Aaret 1772 blev han optagen som korresponderende Medlem af det kongelige danske Landhusholdningsselskab, af hvilket saavel han som hans Kone siden i Eftertiden erholdt 3 Premier, nemlig for Husflid, Høiavl og andre økonomiske Indretninger.

Indtil Aaret 1773 forblev han i ugift Stand, da han indtraadte i Ægteskab med sin i Aaret 1813 salig hensovede Hustru Karen Fris Splinder, en Præstedatter fra Jylland, og med hvem han blev Fader til 9 Børn. I Aaret 1780 den 24de Juli havde han det betydelige Uheld, at ved Ildebrand som opkom i hans Naboes Hus, ogsaa hans Præstegaard i Bund og Grund afbrændtes, da formedelst Ildens pludselige Overfald, den sterke Hede og hans Folks Fraværelse, han med Hustru og fire Børn i største Hast forlode Husene, hvilke Ilden i faa Minutter saaledes bespendte, at en liden eller ingen Redning var mulig, saa at han mistede paa lidet nær hele sit Indbo og Klæder m.m., men det som ved denne haarde Skjæbne smertede ham mest, var Tabet af sin Bogsamling, der vel ikke var saa stor, men dog udvalgt, samt endel skrevne Collectanea og Exerpter, paa hvilket tilhobe han fra sine Studenteraar havde samlet.

Men det som da lettede ham var den naadige Understøttelse, som høie Vedkommende og den gunstige Deltagelse, som hans Velyndere og Venner udviste, saa at han Aaret derefter kunde indflytte i den nye opbygte Præstegaard.

Dog satte dette Tab ham saameget tilbage, at han i dette Kald med Kone og tiltagende Børneflok, ikke kunde haabe at redde sig udaf den Gjæld, dette Tab havde paadraget ham, men ikke desto mindre vilde han ei søge Forflyttelse, førend Præstegaarden, som han opbyggede paa

nye Tomter, og Marken, som nu var bleven utskiftet, var sat i behørig Stand. Imidlertid blev han ved Provst Lekangers dødelige Afgang i Aaret 1784, saavel af Biskopen som af Herredbrødrene valgt til Provst i Bjæberskovs Herred i Sjælland, vel stod han, med Hensyn til det nylig omtalte Ønske, i nogen Betænkning om han skulde paatage sig dette, men efter nøiere Overlæg, ansaa han det for et Kald, som han ikke kunde afslaa, ligesom han ved flere Leiligheder i sit Liv havde Prøver paa det guddommelige Forsyns Styrelse, saa viste dette sig især i Aaret 1785, da Hs. Maj. Kongen efter Biskop Balles gode Vidnesbyrd og andre høie Velynderes Anbefaling, han havde den Naade, gjennem det høie kongelige Cansilie, at lade ham kalde til Sognepræst, først til Vigs, og inden samme Aars Udgang til Borgunds Præstegjæld i Bergens Stift.

Ved Stiftsprovst og Doktor Mossings Død, skrev Bergens Biskop Irgens ham til, at han havde foreslaaet ham til Stiftsprovst og Sognepræst til Domkirken i Bergen, men da Hr. Baade, udi Borgunds gode, skjønt ikke saa stort Kald, saa Udsigt til Udkomme og sine Børns Opdragelse, og da han aldrig tragtede efter høie Ting, samt heller ikke havde synderlig Lyst til høiere Befordring, mindre til videre Omflytning eller Stedernes Tummel, og da han alt havde i Borgunds Kald gjort gode Anlæg til sit Embedes bedste Førelse i Menigheden, saavel hvad Kirke- som Skolevæsenet angik, og han haabede her at kunne stifte Nytte som Religionslærer, saa bed han Biskopen, enten at holde eller tage sit velmente Forslag for ham tilbage, eftersom han havde besluttet her at virke saalænge det var Dag for ham, og tillige her at ende sine Dage.

Da Søndmøres Provsti i Aaret 1792 ved Provst Astrups Afgang (Nils Astrup i Ørskoug) var bleven ledig, blev han af Biskoppen, efter samtlige Herredsbrødres Stemmer beskikket til Herredsprovst for Søndmøres Provsti, og i denne Stilling, blandt andet i adskillige ikke ubetydelige Sager, afgav han sine Betenkninger, hvortil han juridiske Indsigt som ham vel tilpas, ligesom man havde Grund at haabe, at man på høiere Steder ikke var misfornøiet dermed. Med hvad Indsigt, Held og Orden behandlede han ikke Forligelsesvæsenet, med hvilken Forsynlighed, Nøiagtighed og Uegennytte besørgede han ikke Skolevæsenet i Almindelighed, den for Borgunds Præstegjeld værende Fattigskole, samt Præstegjeldets betydelige Fattigvæsen m.m.

Hvorledes Hr· Baade iøvrigt har forholdet sig i sitt geistlige Embede, afgav hans Foresatte og Samtiden kun en Dom, forsaavidt de havde lagt Mærke til hans Vandel, nemlig Oprigtighed og Nøisomhed. Han forsøgte aldrig at glimre, men hellere at virke i Stilhed til det Gode, forsaavidt det stod i hans Magt og Ævne.

I saadan Hensigt havde han god Del i de Indretninger, der sigtede til at stifte Nytte for hans Medborgere, og i den Anledning indtraadte han i det norske topografiske Selskab som Medlem, lige fra dets Be-

gyndelse af, og vandt han dets daværende høie Præsidis, hans Excellense F. Maltkes Bevaagenhed, ogsaa personligt mundtlig bevidnede ham. Endskjøndt Hr. Baade boede udenfor Distriktet lagde han dog sit Tilskud til det romsdalske praktiske Landhusholdnings-Selskab, da det paany blev oprettet konstribuerende dertil, ligesom han af samme Selskab var dets Formand til Aar 1816. Da Selskabet for Norges Vel blev stiftet, tog han ei alene selv Del deri, men ogsaa skaffede han et godt Antal af andre Deltagere ligesom han som Formand for den søndmørske Afdeling gjorde sit til, at det søndmørske Selskab tiltraadte dette Norges vidtstrakte og vidtomfattende kongelige Selskabs Hensigter.

Da han i Uaaret 1816 frasagde sig Formandsembedet i det søndmørske praktiske Landhusholdningsselskab, behagede det dog bemeldte Selskab at udnævne ham til Æresmedlem af samme (den 8de Juli 1816), ligesom det romsdalske Selskab, hvoraf han en lang tid var Medlem, ved Udtrædelsen af samme, udnævnte ham til Æresmedlem.

At gjøre sig fortjent ved Forfattelse af Skrifter, havde ikke hans Stilling givet ham Anledning til, især af den ovenanførte Aarsag af Ildebranden. Han havde da under Arbeide en Beskrivelse over den danske-ostindiske Misjonshistorie, hvortil Hr. Biskop Harboe opmuntrede ham, ja endog laante ham Bøger, som desværre ogsaa gik tabt og fortæredes af Luerne, hvilket Tab den ædle og brave Mand ei alene eftergav ham, men desuden viste sin Godgjørenhed mod ham paa andre Maader.

Ligesaa havde Hr. Baade under Arbeide en historisk og fysisk Beskrivelse over Vallø Stift og dens Omegn, foruden andre Smaating, hvortil Udkast m.m. var gjort. I Trykken har han kun skrevet en Afhandling om Trondhjemske Haveplanter, og som blev optagne i det kongelige norske Selskabs Skrifter 4de Del, hvilken Afhandling viser Havedyrkingens Tilstand paa den Tid, og under det trondhjemske Klima. Uden sit Navns Underskrift, har han ladet indrykke nogle Smaastykker i Rabus Minerva, og noget om Kirkeforfatningen.

Siden hans Ankomst til Borgund, beflittede Hr. Baade sig paa at erstatte og oprette sit Tab af sin Bogsamling, hvilket lykkedes ham over Forvetning, ligesom han ved flittig Læsning, naar Tid gaves ham, har samlet Adskilligt, og af gammel Hukommelses-Forraad han optegnet en Masse Anmærkninger af natur-historisk Indhold, som Nedskriveren av disse Linier har havt Anledning til at gjennemblade, men at bringe dem i Orden til noget Helt, var ikke at vente i Mandens høie Alderdom, dog siger han etsteds i disse Anmærkninger «Under Gud mig endnu nogen Livets Frist, ogsaa meget otium litterarium giver, turde maaske noget deraf komme for Lyset».

Aar 1811 blev Hr. Baade af Kong Fredrik d. 6te udnævnt til Ridder af Danneborg, hvilket blev meddelt ham i Marts Maaned samme Aar.

I Aaret 1817 erholdt han efter Ansøgning Afsked fra sit Embede, ligesaa Aar 1818 nedlagde han Provsti-Embedet samt sin Funktion som første Forligelseskommissær for Borgunds Præstegjeld, som han bestandig havde været fra denne Indretnings Indførelse for Landdistrikterne.

I Aaret 1818 den 18de Marts, 81 Aar gammel, holdt han sit 50-aarige Embeds-Jubilæum, i hvilken Anledning et talrigt Selskab af Præstegjeldets konditionerede Indvaanere, i hvis Spidse Baades Eftermand i Embedet Provst Lars Bjerkland stod, indfandt sig i Præstegaarden og bevidnede Hædersgubben fortjent Paaskjønnelse for hans lange og tro Embedsvirksomhed og glad Erindring for hans lange Tjeneste og høie Alder.

I Aaret 1819, den 6te April, behagede det Hans Majestæt, vor uforglemmelige Konge Carl Johan, at udnævne Hr. Baade til Ridder af Nordstjerneordenen, kort før sin Død.

Lars Olsen Fauske

Jens Mortensen Knags Eftermand Lars Olsen paa Fauske, en Fattiggut fra Skoue, hvis Moder havde været Gjæterpige i Fjeldet ved Sorteløg. Lars blev først gift 1724 med Stine eller Christine Antoniusd., en Søsterdatter til Jens' Hustru, Elisabeth Hermansdatter, 2den Gang var Lars gift 1754 med Guro Thormodsdtr. Grebstad. Lars døde 1766, 75 Aar gammel. Hans Børn af 1ste Ægteskab var foruden Datteren Elisabeth ogsaa Sønnen Jens paa Fauske, opkaldt efter Fauskejyden, og var gift med en Pernille Larsdatter, ogsaa bare Fauske-Pernille kaldet. De boede ogsaa paa Fauske. Af deres Børn bør nævnes: Nicolai Fauske, Underofficer, og Bastian Fauske, senere kjøbmand i Aalesund, bor nu ved Vatnesøen.

Ovennævnte Lars Olsen Fauske var en temmelig Velstandsmand, saa det var i sin gode Orden at han, som Tilfældet var naar Præsten skulde forrette i Søkelvs Kirke om Søndagen, om Lørdagsaftenerne fik Besøg af Præsten, som fik en gjestmild Modtagelse. En Vinter indtraf der et saadant langvarigt Klarveir, at der ogsaa hos Lars blev vanskeligt at faa malet Korn til Mel. En Juleaften fik han dog sin Kværn i Gang, og lod han den gaa langt ud på Natten, da han antog, at det var en Velfærds- og Nødvendighetssag at faa Mel. Nu var der Nogen, som havde sagt til Præsten Hr. Hans Jacob Hjort, at Lars Fauske havde malet Korn Julenatten. Herfor holdt Præsten en drøi Straffetale i Søkelvs Kirke, og Lars følte sig truffen. Udpaa Vaaren kom Præsten en Lørdagsaften atter til Fauske for at faa Herberge, og sædvanlig gjæstfri Modtagelse hos Lars. Ved Præstens Komme var Lars ude paa Markarbeide og skøttede han ikke om at være hjemme og modtage Præsten, men at denne maatte opsøge Lars ude paa Marken. Da nu

Præsten endelig traf Lars, spurgte han «Hvorfor han ikke var hjemme i Huset og modtog Præsten». Lars sagde, som venteligt var, «at han havde ikke andet at beværte Præsten med, end Madvarer tillavede af det af Præsten omtalte syndefulde Mel, som han fik malet hin Julenatten, og da Præsten selv har sagt, at Mad, tillavet af Mel, der har været malet paa en Helligdag, eller paa Ottesangstid, maa ingen spise, da han sprikker paa Timen, og han vil ikke paatage sig det Vaavespil, at traktere Præsten med en saadan syndefuld Mad, at han deraf kunde dø paa Flækken». Under Samtalens Løb, ophørte Lars ikke med sit Jordarbeide men stod og væltede Sten paa en af ham nylig opbrudt Ager, og det i sine Skindhansker, der rak lige til Albuen, og da det led noget ud paa Aftenen, og Veiret var tillige koldt, fandt Præsten det ganske utaaleligt at staa længere der, og vente til Lars blev færdig at gaa hjem. Præsten blev derfor nødt til at gjøre godt, da, hvad han før havde gjort galt, idet han gjorde et Omslag i sin Tale derhen, at hans omtalte Straffeprædiken fra Prædikestolen i Søkelvs Kirke var fra hans Side ikke saa alvorlig ment som det var sagt, men at han var nødt til at følge Bibelens Lyd, nemlig Almuens Anskuelse om Sagen, men at han selv troede, at male Mel om Julenatten maatte i afvigte Vinter betragtes som en Nødvendighedsgjerning, og Lars Fauske og Præsten bleve atter gode Venner som før.

Langnes

Dei fyrste eigarar vi veit om var Abelsetætta i 1692. Denne ætta var då eigarar av mest alle gardar i Fyllingsbygda heilt fram til ca. 1790. Det var såleis berre leilendingar i bygda bortsett frå eitt bruk.

Den fyrste brukar i Langnes som er ført i skatteliste er i 1603 Oluf. Same brukar i 1625. I Manntal over bufaste menn i Valde Skibreide år 1611 (for utskriving til krigen) er ført Oluf Storfylling og Oluf Langnes. Desse to skulle halde ute ein soldat: Knut Sjursen Brune. (Dette var ikkje små byrder.)

I 1628—29 er ført ein Ole Pedersen som brukar av Langnes. I 1645—56 (Kopskatten) er ført: Knud og hans Kvinde 16 skilling, og Simond husmand 12 skilling. I Kvægskatt-manntal 1658 er ført: Knud Langnes: 1 hest, 1 okse, 3 nød, 6 gjeder, 3 faar.

Under auksjon år 1692, på prost Hjerman i Borgund store jordegods, kjøpte Ole Larsen Abelseth, også gården Langnes, og i skiftet etter hans hustru, Maren Madsdtr. Astrup, blei Langnes utlagt som arv til sonen Jens Abelseth. I skifte etter Jens i 1757 (han døydde ugift) blei Langnes utlagt som arv til søstera Anne Abelseth, som var gift med Johan Herman Høirup. Han selde Langnes 1779 til sin hustrus bror, Jørgen Abelseth på Solnør. År 1787 selde enka hans, Ragnhild Høegh, Langnes til fogd Andreas Nordlov på Langskibsø, som

1790 selde Langnes til fogd Andreas Nordlov på Langskibsø, som 1790 selde Langnes til Nils Vind på Taskeberget. Han selde igjen Langnes til Ole Ellingsen Sortehaug, og han selde 1794 til Bendigt Arnesen Sortehaug, som år 1805 selde Langnes til Ole Amundsen Sorthe, som vart brukar og den fyrste sjølveigar av Langnes.

Brukarar av Langnes før Ole Amundsen Sorthe, etter kirkebøkene: Arne Olsen Langnes, født 1651, gift 1709, død 1741. 1. gang gift med Gjertrud Pedersdatter, død 1725. 2. gang gift med Birte Størkersdatter, født 1687, gift 1726, død 1741. En dotter Siri Arnesdotter, født 1692, gift 1725. 1724 kom Stener Guttormsen, født 1698, frå Krogsætra og vart gift med Siri Arnesdotter. Dei fekk desse borna: A) 1725: Guri, B) 1727: Siri, C) 1730: Ole, D) 1733: Marie, E) 1737: Guttorm, F) 1740: Arne.

1757 vart Ole Stenersen Langnes gift med Anna Larsdotter, født 1733. Dei hadde desse borna: A) 1761: Siri, gift til Reiakvam. B) 1761: Marta (gift til Brusdal), C) 1764: Massi, gift 1797 med Ole Amundsen Sorthe, dei overtok Langnes som sjølveigarar. Born: A) 1794 Andrine, B) Andreas Elias 1808, gift 1827 med Berte Helene Honningdalsnes født 1807, død 1869: Born: A) 1833: Lars Olaus Elias, B) Kristian Martinus Carolus, død 1847, C) Peter Elias Kristian født 1846, død 1866,

Lars Olaus Elias Andreassen Langnes, født 1833 vart gift 1861 med Anna Margrete Larsdatter, født 1839 frå Skodje (frå Sjurgarden). Born: A) Lars Petter Carolus, født 1861, flytta til Lid i Ørskog, vart gift med Berte Gurine Lid, og var gardbrukarar. Dei fekk 2 born: 1. Nicoline, gift med lærar Sigurd Vang frå Skodje, 2. Knut, gift med operasjonssøster Jensine Jøsok. Dei overtok garden. B) Andreas Laurits Edvard, født 1864. C) Bastian Peter Elias, født 1873 gift 1898 med Anna Petersdater Ramstad. Dei var gardbrukarar på Ekroll og fekk

desse borna: Anna, gift med Petter Stige, Lars, gift med Berte Græsdal, og Petter, gift med Ingeborg Viddal, Karen, sjukesøster ved Gjøvik sjukehus.

Andreas Laurits Edvard Langnes vart gift 1886 med Ingeborg Endres-dotter Reiakvam. Vart gardbrukarar av Langnes. Dei fekk 9 born: 1886 Lars Andreas, 1888 Anna Bergitte Jørgine, 1891 Ragnhild Sofie død 1895, 1893 Ellen Tomasine, 1896 Ragnhild Karoline, 1898 Endre Nicolai, 1901 Peter Johan, 1904 Berte Marie, 1907 Sofie Gurine.

Andreas Larsen Langnes var ein svært kløktig mann, flink til å skrive og flink til å snakke for seg. Difor vart han mykje nytta i kommunen i mange tillitsyrke. I 14 år var han ordførar i Skodje. Dertil direktør i Skodje og Vatne Sparebank, forlikskommissær, lagrettemann og domsmann, og var vel ein av dei mest nytta i tillitsyrke i kommunen, endå han hadde berre liten eller ingen utdanning utanom folkeskule. Mest kvar dag var A. Langnes ute i samfunnets teneste. Når vatnet ikkje var islagt, brukte han båt. Skulle han til Skodje, rodde han til Barvikneset, skulle han til Stette, rodde han til Neskjøsen eller Leitakjøsen, skulle han til Engesetdal, rodde han til Lasshaugneset eller til Erstadnausta. Men var vatnet islagt, nytta han isen, så langt råd. Andreas, som var avhengig av å nytte desse snarvegane, fylgde godt med korleis isen i vatnet var lagd, og visste vel kva isen bar. Ein haust isen la seg svært stygt, var Andreas spesielt merksam. Og ein dag prøva han over, for han måtte til Skodje. Og det gjekk godt. Når han kom til Skodje, vart han spurt om han kom over isen. «Ja, det gjorde eg. Men isen er ikkje trygg!» var svaret.

No er det bilen som har avløyst båten, det vart arbeidd god veg til Langnes i den tid Andreas var brukar, eit stort lette. Som jordbruk var ikkje Langnes lettdreve. Steinfull jord og noko bratt, og dertil stikk fjellet opp nokre stader. Men både Andreas Larsen og faren nytta godt ut all slåttemark sjølv om dei for det meste måtte nytte småljåen.

I slåttonna var kvinnfolka ute på slåtteteigen og raka etter kvart det vart slege, og vart det i minste laget med arbeid å rake, så plukka dei rognelauv i kase eller sekkar og tok det med heim på løvollen til tørk. Alt vart utnytta og i rett tid. Det vart og hogd ei mengd med lauvkjerr til fôr.

Vinteren hogg dei mykje bjørkeved for sal. Og den var så fint oppsett i lad at ein såg det på vedlada kven som var eigar.

Det var eit verdfullt arbeid Andreas Langnes gjorde som ordførar i Skodje. Han vart svært ihuga for å få bygt Straumsbrua. Og han var og ordførar i Skodje i dei åra brua vart planlagt og arbeidet vart sett i gong. Det var sterke politiske straumdrag i dei åra, men Andreas Langnes stod fast og planen vart gjennomført til gagn og glede for heile nord-østre Sunnmøre.

Som bygdamann var Andreas Langnes førar, og alle hadde vyrdnad og lydnad for det han sa. I Langnes var det alle som trivdest — i

jolelag eller andre enklare samkomer — t.d. laurdagskveldar når ungdomar samlast for moro og gamle Lars song små visestev, eller spådde i handa til jentene så dei vart raude i andletet, men lo hjarteleg.

Som før skrive heitte mor til denne Lars A. Langnes, Berte Larsdotter fødd Honningdalsnes. Sommaren 1833 var Berte med på Nesjesætre for å hjelpe til med sætrehøyet. Ho gjekk då med barn. Då det leid fram til nonstid, ville Berte heimatt til Langnes for ho hadde ymse gjeremål heime og. Berte fylgde sætrevegen nedover Lia i frå Fannelibøen. Når ho kom midt ned i lia, såg ho seg attende, og sanneleg kom det ein stor bjørn luskande etter henne. Ho auka då på farta, men bjørnen kom nærare etter kvart. Ho var då koma fram på ei lita slette, og der reiste bjørnen seg opp og slo Berte overende med eitt slag. Berte svimte av med det same, men då ho råddest ved seg, såg ho bjørnen dreiv på og grov ei stor hole. Ho skjøna kva bjørnen tenkte på, men Berte la sin plan. Kvar gong bjørnen var under grastorva med hovudet, tok Berte av seg sine klede og la dei over ein høg, smal stein som stod like ved der ho låg. Men dette måtte gå fort. Når bjørnen såg opp, såg han kleda til Berte på steinen og trudde då det var kona som han ville grave ned. Berte passa på at ein gong bjørnen var svært djupt i hola med hovudet, sprang Berte heimover mot bygda alt ho orka, og kom seg til folk som tok vare på henne.

Fleire mann gjekk då på skogen med ei børse og øksar for å prøve å avlive udyret. Dei gjekk dit Berte fortalde at ho var slegen av bjørnen, dei fann hola bjørnen hadde grave, og dei fann og kleda til Berte som ho kasta over steinen, men dei var sundrivne. Men kona og barnet var berga. Denne steinen har sida vorte kalla Kjerringsteinen, og den står der enno.

E.F.

Sjur-ætta i Skodje — ei retting

I «Stamtavle for Sjurætta i Skodje, utarbeidd av K. J. Tennøe er der ein enkel feil, som forandrar på så mykje. Som me veit kan lita tue velte stort lass.

Me skal vere merksam på at den tid K. J. Tennøe arbeidde med desse ting, var det ikkje så lett å tileigne seg arkivmateriell som det er i dag. Og med det vidfemnande stamtavlearbeid som K. J. Tennøe utførte, var han truleg avhengig av mange muntlege kjelder. Og då skal det ikkje stort mistaket til før fylgjene vert store.

K. J. Tennøe skriv i si stamtavle at Halvor Skrednak (Skaue) vart gift med Marit Merok i frå Geiranger. Og at dei kjøpte seg gardsbruk på Skaue (Skodje).

Men tilfelle er at kona til Halvor Skrednak var frå Sjurgarden på Skodje. — Og den fyrste stamfaren til ætta som eg med visse kan finne attende til etter kyrkjebøkene for Skodje, og andre kjelder er:

1. *Sjur Pedersen Indre Skoie* (ca. 1687—1758) brukar i Sjurgarden på Skodje. Og er truleg den Sjur som garden har namn etter. Han var i 1712 gift med Ragnille Olsdatter NedreSkoie. — Og av deira born som eg har funne fram til er: 1712 Ole, 1716 Lars, 1720 Joen, 1723 Marte, 1728 Anne.

   Ole vart i 1739 gift med Karen Thorsdatter Halvardsæter. (1702—1754). Og i 1756 2. gang gift med Karen Jakobsdatter. Dei budde først i Indreberg og seinare på Stige, men kvar det så vart av dei, er uvisst.

   Marte vart gift med Ole Olsen Salkjelsvik, og dei bygsla i 1758 garden Voldsdalsnes i Borgund.

   Joen og Anne har eg ikkje funne meir om.
2. *Lars Siursen IndreSkoie (1716—?)* brukar i Sjurgarden. Gift ca. 1742 med Siri Pedersdatter, truleg frå Amdam i Ørskog. Og dei hadde desse borna: 1743 Ragnild, 1745 Peder, 1747 Ragnild (den fyrste Ragnild var truleg då død), 1750 Anne.

   Anne vart i 1781 gift med Lars Larsen Kobbervik, g i 1786 2. gang gift med Peder Mortensen Strømsholm.

   Ragnild veit eg ikkje meir om.
3. *Peder Larsen IndreSkaue (1745—?)* brukar i Sjurgarden. Vart i 1775 gift med Kirsten Andersd. Skuldstad. Og dei fekk desse borna: 1776 Marte, 1780 Anne Kanutte, 1788 Mette.

   Anne Kanutte vart i 1805 gift med Bernt Ellingsen Vadset. Mette veit eg ikkje meir om.
4. Marte Pedersd. Indre-Skaue (1776—1885) vart så i 1801 gift med Halvor Jakobsen Skrednak (1774—1833). Han tok som vanleg på den tid namn etter bustaden — Skaue — og dei vart brukarar i Sjurgarden. — Og som stamtavla til K. J. Tennøe syner, fekk dei desse seks borna:

   Lars Petter Skaue (1802—1887) gift 1830 med Marte Gurine Olsd. Søvik frå Ørskog (1801—1879).

   Jakob Martinus (1804—1872) gift 1832 med enke Stine Petrine Pedersd. Stor-Engeset (1802—1884).

   Arne Petter Martinus (1807—?) gift 1838 med Synnøve Andersd. Tennfjord (1812—?)

   Elisabeth Mette Maren (1815—1898) gift 1844 med Nils Peter Larsen Nedre-Skaue (1814—1906).

   Jesper (1819—1871) gift 1849 med Oline Larsd. Ytre-Ekrol (1824—1858).

Vi skal og ta med litt om Halvor Jakobsen (Skrednak) Skaue si ætt. — Hans besteforeldre på farsida var Gunder Olsen Muldal (ca. 1717—1800) og Marte Olsd. Dalhus. Dei var brukarar i Muldal i Norddal. Av deira born er kjend: 1739 Anders, 1741 Jakob.

Anders vart 1775 gift med enkje Tyri Larsd. Skaue Reiten, og busett på Skodjereite.

Jakob vart 1861 gift med Else Knudsd. Rødal, og dei vart brukarar på Skrednakken i Norddal.

Av borna deira veit ein om desse: 1761 Gunder, 1863 Knut, 1766 tvillingane Gunild og Gunnelle, 1769 Gunder, 1771 Marte, 1774 Halvor 1776, Magnus, 1779 Ragnilde, 1781 Ole.

Den første *Gunder* døydde alt i 1765. Den andre *Gunder* døydde ugift i 1798. *Magnus* døydde ugift i 1802. *Gunelle* døydde som spedbarn. *Ragnhilde* veit eg ikkje kvar ho vart av. *Knut* vart gift med Ragnhild Rasmusd. Smoge, og dei vart brukarar på Skrednakken. *Gunild* vart gift med enkjemann Arne Thorstens. Tafjord, og dei vart brukarar på Engeset i Norddal. *Marte* vart gift med Elling Olsen Berge, og dei vart brukarar på Berge i Norddal.

Ole vart i 1818 gift med gardjenta Anne Kanutte Jetmundsd. Indreeller Øvre-Skaue. Og blei brukar på den garden som i dag vert nemnt «Madsgarden» eller «Røane». — Men tidleg våren 1824 då Ole skulle gå vassisen frå Vadset og til Barvikane, gjekk han gjennom isen og omkom.

Og *Halvor* vart som vi veit gardbrukar i Sjurgarden.

Tar vi så fantasien til hjelp, kan det ligge nær å tru at det var farbroren på Skodjereitane som gav dei to brørne Halvor og Ole på Skrednakken eit vink om at her var to giftande gardjenter på Skodje.

O. St.

Straumsholm

Som ei kjempestor høysåte reiser den seg or sjøen i Skodjestraumen, holmen. — Stupbratt i sjøen mot nord. Noko slakkare på aust- og sørsida. Og mot vest har den som på slep eit steinut nes som hallar mest jamt ut mot sjøen.

Og den er den største av dei tre holmane i sundet.

Ein gong under forminga av jordskorpa har denne formasjonen av granit skote opp anten som vulkan eller ved jordfolding. For fastlandet både på sør- og nordsida er av anna fjellslag.

Og ein gong under den siste istid har storisen som skura landet på sin gang vestover mot havet, reve med seg steinane som har forma neset mot vest.

Kor lenge her har vore fast busetjing er uråd å vite. Men ingen ting tyder på at den er særleg gammal. — Det seier seg sjølv at den omfløddе holmen med stri straum til fastlandet, freista lite til busetjing. Og heller ikkje er viddene så store at det kunne bli noko jordbruksdrift å lite på.

Men sikkert har mang ein sjøfarande — anten han kom frå fjordane og skulle ut mot havet, eller den motsette vegen — heller tatt den

lune leia gjennom Dragsundet—Straumen og Nørvasund, enn den strie og harvere Flisfjorden. Og like sikkert har mange av desse søkt land her for å kvile handa, i påvente av høveleg straum.

Under slike høve ligg det nær å tru at det ville verte ein losjistad her. Og visst er det og at her tidlegare var brennevinshandel·

I dagleg tale vert Straumsholmen nemnd «Kasholmen». — Det har vore hevda at det kjem av at ein som heitte Cahrs dreiv brennevinshandel her. For min eigen del har eg ikkje funne det namnet i noko høve i samband med folket som har budd her. Men det kan vel tenkjast at ein Cahrs har finansiert handel på Holmen.

I areal kan vel holmen vere ca. 20 mål, men det som har vore dyrka mark, kan vel vere ca. 5—6 mål. Og ligg oppe på flata, og i bakkane ned til sjøen i aust.

I vårt århundre — i Gunnar Gundersen si tid — fødde ein tre kyr og nokre sauer. I tillegg hadde ein korn og poteter. Straumsholm hadde rett til ved og brennetilfang i Svorta si utmark. Og der hadde dei og beiterett.

Husa har vore ned ved sjøen på austsida, og på flata uppe på holmen. Og dei siste bustadhusa stod der oppe.

Vatten var å finne i ei oppkome der oppe, men den tørka mykje ut då tunnelen skar hol gjennom fjellet·

Men heilt til langt fram i vårt århundre var det i straumane rundt holmen, ein fiskerikdom som i matvegen var eit stabbur for folket som har budd her.

Matrikkelbruket Strømsholm gardsnr. 31. Bruksnr. 5. Skyld 1791: 1 Ort — 16 skilling. Revidert 1890 til 0,57 skyldmark.

Eigarar:

Det første ein finn i pantebøkene om holmen som matrikulert eige, er i skifte etter madam Høegh av Solnør i 1791. Då fall dette bruket til Christen Wallin.

I 1818 skøyte frå M. Danholm til Peder Nikolai Pedersen Nes, (Ulsta-Pe) for 40 spesiedaler.

I 1849 skøyte frå Peder Pedersen Nes til Christen Olsen Sorte for 130 spesiedalar.

Holmen vart no i Kristen-garden på Svorta sit eige fram til 1910. Gunnar Gundersen Strømsholm fekk då skøyte på holmen frå Kristen Olsen Sorte for kr. 1050.

I 1938 selde Gunnar Gundersen Strømsholm til Sverre Nilsen Strømmen som då fekk skøyte på holmen.

Sverre Nilsen Strømmen selde så til Karl E· Grindvik, som fekk skøyte på holmen i 1953. Og Karl Grindvik er den noverande eigar.

Brukarar:

1. Peder Olsen Strømsholm (ca. 1668—1728) gift med Mali Rasmusd. (ca. 1680—1739). Dei fekk i 1720 dottera *Berte* og i 1724

Synneve. Kvar det vart av desse borna då dei så tidleg vart foreldrelause, veit vi ikkje. Men truleg døydde også dei som born.

På same tid har der og budd ein annan huslyd:

2. Størker Guttormsen Strømsholm (ca. 1677—1743) gift med Synneve Iversd. (ca. 1670—1768). Dei fekk i 1714 sonen *Guttorm*.
3. Guttorm Størkersen Strømsholm (1714—1768) gift 1758 med Marte Larsd. Vatnehaug (1721—1760)· Marte Larsd. døydde i 1760 på barnseng med ei dotter som også døydde. — Og Guttorm Størkersen gifte seg oppatt same året (1760) med Brite Fransd. Kromsvåg i frå Volda (1718—1797). — Og då Guttorm Størkersen døydde i 1768, gifte Brite Fransd. seg oppatt i 1769 med Jørgen Rasmusen Rendal i frå Nordfjord. — Jørgen Rasmusen døydde i 1801 som legdslem.
4. I 1784 kom til Holmen Lars Larsen Kobbervik (1745—1784) og kona Anne Larsd. Indre-Skaue (1750—1831). Ho var frå Sjurgarden. — Dei var gift i 1781. Lars Larsen var frå Honningdalsnes. Dei budde først i Svortehaugen, og fekk der borna: i 1781 Rafael, men han døydde same året. Og i 1783 Ragnhild Severine. — Dei flytta så til holmen. Men alt same året som dei flytta døydde Lars Larsen. Og Anne Larsd. vart i 1786 atter gift med Peder Mortesen Sirdal (1760—1828)· Dei fekk desse borna: 1786 Larine, 1790 Morten, 1794 Lars.

   Larine Pedersd. flytta i 1816 til Ørskog. — Morten døydde i 1809. Lars veit eg ikkje kvar han vart av.
5. I 1812 kom Jetmund Jonsen Lid få Ørskog (ca. 1787—1877), og gifte seg med Ragnhild Severine Larsd. Strømsholm (1783—1854). Og dei vart no brukarar på holmen, og fekk desse borna: 1812 Severin, 1815 Peter Andreas, 1818 Gjertrud Severine, 1821 Martinus Ole, 1824 Dortea, 1830 Ole Britanus.

   Severin Jetmundsen vart gift med Berte Amundsd. frå Hjørundfjord, og dei busette seg på Heissa.

   Martinus Ole vart og gift med Berte Amundsd., då ho tidleg blei einkje. Dei vart handelsfolk i Ålesund.

   Peter Andreas vart gift til Petter-garden på Fylling, Skodje. Dortea døydde ung.

   Ole Britanus vart gift med Johanne Nilsd. Sperre, og dei busette seg på Valderøy·
6. I 1854 vart Gunder Nilsen Strømmen (1823—1908) gift med Gjertrud Severine Jetmundsd. Strømsholm (1818—1903). Dei vart no brukarar på holmen, og fekk desse borna: 1854 Nikoline Regine, 1859 Gunnar Karolus, men han døydde same året. 1862 Gunnar Johan. — Gunder Nilsen var felespelar. Og han var til Kristiansund og kjøpte fele av den vidkjende felemakar Lars Hoem. Fela var laga i 1850. Musikaren Anders Gjendem som har samla og katalogisert dei fleste av Lars Hoem sine feler, skriv at det var eit

godt instrument som hadde ein særs mjuk og fin tone, men endå høyrdest ho i samspel over alle andre feler. Edvard Grindvik fekk fela i 1900 av Gunnar Gundersen. Men ho er no diverre i dårleg stand.

7. Både Nikoline Gundersd. (1854—1938) og Gunnar Gundersen (1862—1939) var begge ugifte. Dei brukte holmen til dei vart gamle folk, og dei var dei siste brukarane som levde og døydde på holmen.
9. Etter Gunnar og Nikoline budde så Sverre Nilsen Strømmen på Holmen med sin huslyd. Og Gunnar hadde pass og pleie av dei til han døydde.

Men den nye tids krav gjorde det vanskeleg å bu der. Elektrisk kraft var der ikkje. — Vatn var det så lite av at i tørkerier måtte vatnet berast lang veg. — Også eit omfattande vegarbeid måtte til Så i 1950-åra vart holmen fråflytta.

Og etter at den kom i Karl Grindvik si eige, er holmen nytta som krøtterhamn.

O.St.

Ein Lagnad — Petra Ytrevik til minne

Dei var ikkje fleire syskjen. Det var dei to systrene Petra og Berte. Og dei første lykkelege barneåra hadde dei heime hjå mor og far.

Men alt då ho Petra var 16 år — ho Berte var ikkje meir enn 12 — måtte dei prøve kva sorg var. Då døydde far. Det faste haldepunktet i heimen var borte. Men livet måtte gå vidare. Og dei heldt saman og dreiv det vesle bruket i Ytrevik.

Ti år etter at dei fylgde far til grava, måtte dei gå den same vegen med mor. Og såret i hjarta var vel like vondt som då far gjekk bort. — Men for Petra hadde det hendt noko underleg. Den staute karen borte frå Løvoll hadde teke handa hennar og spurt om ho ville verte kona hans. — Så saman med sorga blanda det seg ei underleg lukke — for han var så snill og god han Karl. Og så var han så sterk og strevsam.

Og så kom borna. Alt året etter fekk dei han Peter, som vart kalla opp att etter mormor si. Og tre år seinare han Elias, som var kalla opp att etter farfar sin. — Og så vesle Lovise — ho kom jamt året etter. Ja, det var ei lukkeleg tid.

Han var sju år — eldsteguten — då han fekk denne leie hosten som ikkje ville gje seg. Og så vart han så bleik og slapp.

Vesle Elias fekk det på same måten — ikkje ville dei ete heller.

— Dei kjende sjukdomen. Hadde sett det med så mange. Kjære Herre Gud! Lat borna våre få leve! — for det hende det og at dei kunne kome seg — bli bra att. — Ikkje alle døydde — ville dei tru i alle fall.

Men hausten 1916 — den tid lauvet gulnar — gjekk dei same veka to lange vegar ho Petra og han Karl. — Først var det han Peter og så vesle Lovise som måtte leggjast til kvile på kyrkjegarden på Skodje.

Like fram under jul var det Elias dei måtte gå den same vegen med.

Ho Petra måtte vere att heime då. For ei ny lita Lovise var komen til verda. — Ei gåve frå himmelen var ho. — Sjølv om hjarta blødde av sorg, så var ho som sol i ei mørk natt.

Men ho hadde vorte så underleg ho Petra. — Så vaktsam, var det noko med søstra ho Berte? — alle kunne då bli noko krimsjuk av og til.

Men etter kvart visste ho det ho Petra. Og like etter at folk hadde ynskt kvarandre godt nyttår i 1920, sovna ho inn også ho Berte.

Men året etter steig dag fram or skuggen på ny, då endå ei lita jente vart fødd og fekk namnet Berte.

Åra gjekk. Men like vaktsam var ho Petra. — Stakkar, det er synd på henne Petra, sa folk — ho har vorte så *inneslutta*, men så har ho no *prøvd* så mykje.

Lovise og Berte voks til. — Men angsten låg der hjå Petra alltid. Og det ho var mest redd for hende atter. Julaftan 1931 fylgde dei Lovise til grava. Ho hadde fylt 15 det året. Petra hadde gråte frå seg. Ho hadde ikkje fleire tårer att. — Men dei hadde då att ho Berte.

— Og ho fekk leve til åra i den siste verdskrigen. — Krig eller fred — betydde så lite for Petra og Karl då dei fylgde ho Berte til grava.

— Dei var fattige no — hadde mist alle. Den største rikdomen var fem barnegraver. — Og så hadde dei kvarandre.

Endå ein gong gjekk Petra den tunge vegen. I 1953 fylgde ho han Karl til vegs ende her på jord. No hadde ho ikkje noko å ottast for meir. Det var ikkje nokon att som ho kunne misse.

Ho er så inneslutta ho Petra, sa folk — ho er liksom så — men så har ho prøvd så mykje.

Si siste tid fekk ho pass og pleie av kjærlege hender på Aldersheimen. — Og 1. mai 1974 fekk ho sovne inn. Og fekk kvile mellom ni andre som hadde høyrt henne til.

O. St.

Husmannsguten Erik Nilsen Bø, Lom

Han var fødd 1820 og voks opp på ein liten husmannsplass i Lom. Det var trongt på plassen og trongt om «brødet» der oppe og, i den tid. Foreldra brukte ein liten husmannsplass, men bygsleleiga var så hard at det var snart ingen som kunne bygsle. Faren, Nils, måtte i bygsel arbeide fem dagar i veka for ei avtala betaling «in natura» for jordeigaren, og den 6. dagen fekk han arbeide til seg sjølv. Betalinga kunne vere litt korn eller poteter eller kjøt, skinn, hud eller bork eller ull.

For folk med born vart dette vanskeleg, og det vart svært få som bygsla på nytt. Og å få kjøpe var ikkje råd. Erik fortalde sjølv at når han var 24 år, var han trulova med ei ven jente frå same bygda og var tenkt å gifte seg. Ho var og frå ein husmannsplass, og der var og for trongt om plassen og ikkje noko å leve av. Å få dagarbeid, var mest umulig då der var mange som ikkje hadde noko visst arbeid. Av den grunn var det ein og annan ungdomen som drog over fjellet vestover for å prøve lukka der. Og merkeleg nok, dei som reiste vestover, flytte ikkje attende.

I 1855 gifte Erik Nilsen Bø seg med nabojenta Synnøve Hansdotter, ei svært vakker og flink jente. Dei hadde først tenkt å vere der i Lom for der var så vakkert, men det syntest då å vere lita framtid. I 1859 fekk Erik og Synnøve seg ein liten gut, og han vart døypt Nils. Då denne guten voks litt, såg dei at eine foten ikkje var som den andre, og han måtte tidleg lære å bruke stav når han gjekk. Dette var tungt for foreldra. Synnøve og Erik byrja tenkje på å «leite» etter ein stad der dei sjølv kunne bygge og bu.

Våren 1864 var dei samde om at Erik måtte prøve å få lag med einkvan som var i same stode som dei, og som kunne tenkje seg å gå Grotlia så tidleg som mulig første sommar. Det lukkast. Dei var tre mann som drog vestover Grotlia og kom til Geiranger. Der høvde det bra, dei fekk vere med ein 3-røring som skulle til Ålesund. Denne fekk dei vere med til Amdam. Turen gjekk bra, men det var vanskeleg om arbeid. Erik Nilsen Bø var komen til Skodje, og hadde ennå inga von. Men her fekk han eit vink om å gå til Fylling, for Elias Johnsen Fylling hadde nett flytta til nytt tun, og truleg hadde han endå mykje å gjere. Erik fekk treffe Elias Fylling, og der vart avtale om feste av ein husmannsplass «Teinhaugen», til rimeleg avgift, og dertil fekk Erik tilsagn om arbeid i den første tid, når han fekk seg opp eit lite hus til å bu i. Erik vart svært glad og reiste heimatt til Bøverdalen for å hente kona og guten snarast råd. Men før dei kom seg heimanfrå i Bøverdalen, kom hausten med snøver og dekte Grotlia, så det var heilt umuleg å legge i veg då. Dei måtte vente til neste år.

Like over jonsok neste år prøvde dei over Grotlia, Erik, Synnøve og den vesle Nils, som måtte bruke stav heile vegen. Det vart 90 km å gå frå Bøverdalen til Geiranger, så det var utruleg at dei kom igjennom, for dei bar med seg alt dei eigde. Då dei kom til Geiranger, fekk dei overnatte i ei løe og fekk kvile seg godt ut. Frå Geiranger fekk dei så vere med nokon på båt som skulle ut fjorden, og dei vart med til Amdam. Frå Amdam vart det så å gå til Fylling, om lag 20 km. Dei kom heilt utarma til Fylling, trøytte, svoltne og utan mat eller pengar. Ein må tru dei vart leidde av ei hand som visste meir enn dei sjølve, for dit dei kom, var det både evne og vilje til å hjelpe slike. Her fekk dei seg mat og hus, til dei fekk bygge opp ei lita gammal husmanns-

stove som nett då vart ledig. Erik sette opp murar til stova og den vart fort flytta. Så tok han i veg med å bygge fjøs av stein, med ei lita løe over fjøset. Erik tok då namnet Fylling. Stova var knapt 4 x 4,5 meter med loft over. Der var ein inngang, mindre enn 2 x2 meter ved sida av den var kjøken med grue av gråstein, og golv av store gråsteinheller, og så ei dør direkte ut på garden. Mot aust var det eit lite vindu med seks små glasruter, under dette ein høg benk av to bord. Frå gangen gjekk ei bratt tropp opp på loftet, der oppe låg borna etter kvart dei voks, og då Sivert vart utlærd til skreddar, var det der han hadde «verkstad» og soverom. Sivert var flink skreddar, men var vanfør, så han måtte bruke både krykkje og stav. Han hadde mykje arbeid, men det var ofte vanskeleg å få pengar, for det var mangelvare hjå folk.

Etter kvart som dei fekk i stand hus, dyrka dei litt jorda så neste vår fekk dei setje litt poteter og så nokre skåler med havre, seinare sådde dei bygg og. Etter nokre år fora dei to kyr og to sauer. Første våren tok Synnøve til å plante og pynte rundt stova, for den var deira, og denne staden rådde dei over. Ho planta ein hegg vest for stova, den vart stor og svær. Så planta ho ein hyll, som levde lenge etter at folket flytta derfrå. Ned med den vesle steintroppa til inngangen planta Synnøve reinfann, påske- og pinseliljer og mange andre vakre blomar. Desse levde lenge etter at begge, Erik og Synnøve var døde, minnet skulle leve. Det vart og planta mange bærbuskar, stikkelsbær, solbær, raud og kvit ripsbær og kirsebær. Å, der var så vakkert på denne plassen, og så lunt i denne vesle stova, om alt var svært enkelt og heimelaga. I stoveglaset stod oftast 2—3 store flasker med vatn i. Og dette vatnet var det 3—5 iglar i kvar flaske· Desse iglane brukte Synnøve setja på folk som hadde verk eller vondt nokon stad — t.d. hoven i andletet av tannverk eller anna verk. Og merkeleg nok var det mange som fekk hjelp. Og Synnøve fekk seg nokre ører for dette. Men så var Synnøve så snill og blid mot alle, at sjølv om dei hadde verk, så vart dei betre når dei møtte Synnøve. Ho var som ein solstråle alle dagar. Eit gudfryktig menneske, som kunne takke Gud for både motgang og medgang.

I heimen deira voks det opp desse borna:

1. Nils født 1859 i Lom. Han var svært stutthalt og måtte bruke stav. Før han var konfirmert, måtte han ut og tene. Han kom seinare i skomakarlære, og vart ein flink skomakar på Skodje. Hadde læregutar. Bygde hus saman med broren Hans. Dette huset står ennå, men er mykje fornya. Nils vart gift i 1925 med Bergitte Krogsæter. Dei hadde ikkje born.
2. Ivar Bendik, født 1868, sjømann, døydde tidleg.
3. Anne Sofie, født 1871, død 1871, heimedøypt av Peder Johnsen Fylling.

4. Sivert Hans Andreas, født 1872, vanfør, måtte bruke krykkje og stav. Vart flink skreddar og hadde loftet i Teinhaugen til verkstad og soverom. Han døydde i 1916. Ugift.
5. Hans Jakob, født 1876, måtte ut og tene som 12-åring. Kom seinare i smedlære og vart ein svært flink ildsmed og mekanikar. Han vart mykje nytta i kravfullt arbeid. Hans vart gift 1899 med Berte Eidsvig, og dei fekk desse borna:

   Erling, 1903, elektrikar, gift med Jenny Roald, ikkje born.
   Selma, 1901, gift 1926 med Johan Klokk, Fjørtoft.
   Synnøve, 1900, gift med Karl K. Gamlem.
   Peter, 1905, gift 1927 med Anna Løkegård, Valderøy. Han var målar.
   Sivert, 1907, elektrikar, verkstadeigar, bor på Skodje. Gift med Anne Sivertsdotter Beite 1939. Dei har tre born·
   Hans Birger, ingeniør, 1940.
   Kirsti, adjunkt 1945.
   Sølvi, siviløkonom, 1952.
6. Johan Edvard, født 1876, måtte ut og tene som 12-åring, først i Græsdal, så på Vatne. Som vaksen fekk han gå underoffiserskulen, og vart brannkonstabel i Ålesund. 1930 gift med sjukesøster Helene Roald, og flytte til Solhøgda, Skodje. Ikkje born.

Det vart berre Hans som hadde ættlingar etter seg. Hans og Nils bygde seg eit hus i lag, og til å byrje med hadde dei og kvar sin verkstad i huset. Nå er huset fornya og er berre bustadhus. Verkstad har vore på Vatne. Som før nemnt var alle gutane til Erik særs mykje flinke handverkarar, og denne givnaden finn ein att i alle ættegreiner etter Hans no og. Nøyaktige i arbeid og pålitelege.

I dei siste åra Erik og Synnøve var på husmannsplassen på Teinhaugen, var dei sjukelege og hadde vanskeleg for å greie seg sjølve. Dei fekk noko tilsyn no og då. Erik var plaga av astma, og Synnøve var skral, men rusla oppe.

Ein sommar i slutten av august (like før dei flytte) stod eg grytidleg ein morgon like nord for stova deira og slo. Det hadde regna i lenger tid og vore vanskeleg om høytørk. Men den morgonen klarna det opp, og eg hadde von om høyterre. Fyllingselva rann like forbi meg med noko elvasus. Sola heldt på å kome seg over fjelltoppane, men regn- og doggdråpar hang i lauvskog og kratt som perlekransar. Så høyrde eg kjøkkendøra til Synnøve riksa i hengsla og ut kom Synnøve ruslande, roleg, sakte, andletet vendt mot Gamlesæternakken der sola nett var komen over og sende sine gyldne strålar og skapte perlekransar.

Synnøve såg også dette vakre synet — ho trudde ho var åleine — ho folda hendene, vende andletet mot himmelen og takka Gud for at Han endå ein gong hadde gjeve henne ein så fager dag, og for den

store miskunn mot henne. Så rusla ho roleg, med bøyd hovud, inn att på det primitive kjøkkenet.

I mars månad 1916 døydde både Erik Nilsen Fylling og Synnøve Fylling på Skodje gamleheim. Sønene tok del i kostnadene der. Året etter vart stova seld.

Men fleire år etter at stova var flytta hende det sommardagar at ein såg Hans eller Johan rusle rundt på Teinhaugen, og dei liksom «bladda» tilbake i barndoms- og ungdomsminner i tunet, ved elva, ved løken, ved brua, ved vatnet.

E.F.

Skodje Bygdemagasin

I dei mange år, i 1600 og 1700 og 1800- talet med krig og uår, vart det ofte stor naud og sjukdom hjå folk, og dei styrande kunne lite eller ingenting gjere. Men dei såg tidleg at var der skipa kornmagasin i dei ymse bygder, kunne ein då lagre korn i gode år, eller om mogleg få innført korn til fordeling. Amtmann Even Hammer i Romsdals Amt arbeidde for dette, og sameleis Fogden i Sunnmøre, A. Landmark, var mykje ihuga for kornmagasin, og skreiv 16. september 1815 til fleire lensmenn om denne sak. Det vart då skipa ymse kornmagasin, t.d. Herøy. Kva tid det første kornmagasin vart skipa i Skodje, har eg ikkje dato for, men i brev av 18. januar 1817 ser ein at fogden Landmark sette som vilkår til gardbrukarane på Sorthe, for å få løyve til å bygge si sag oppatt, at dei skulle betale årleg 1,5 tønne såbygg til Skaue bygdemagasin. Dertil årleg 8 riksdalar til Solnør sag. (Sorthe sag vart i året 1687 dømt til riving.)

Eit lite hus, som ein gong skal ha stått i nærleik av prestehusa, fortel sagnet at dette har vore brukt til magasinhus for korn. Omkring 1920 vart dette huset kjøpt av Hans E. Fylling. Det var då rive, men lagt bra saman så det kunne oppattsettast. Huset var om lag 2,5 x 3 m, med ein god bite i, og i den er det skore med kniv: E. R. B. M.D.C.C.C.X.I.C. (Dette tyder 1819). Huset vart sett opp att av Hans Fylling like ved hans stovehus, og vart nytta som hønsehus. Huset står enno.

Skodje Bygdemagasin sin protokoll viser kva grunnlag magasinet var skipa på. Eit større hus vart oppsett på Skodje (truleg på Korsvegen), og vart mykje nytta. Peder Johnsen Fylling har år 1853 notert i almenakka: Magasinbaat 25. april 1853.

Etter kvart som samferdsla vart betre, så vart det og fleire handelsmenn som handla på korn og mjøl. Av desse grunnar vart det mindre turvande med Bygdemagasin. Bygdefolket var samde om å realisere både huset og lageret. På auksjon, som vart halde på Fylling den 19. juni 1855, vart magasinhuset selt til Britanus Fylling for 2 spd. og 2

skilllng. Britanus brukte huset som bustadhus på bygselplassen «Nygjerdet» på Fylling. Britanus med huslyd flytte frå bygselplassen 1924, og huset vart då rive.

Skodje og Vatne hadde kvar sitt Bygdemagasin, med eit grunnfond på til saman 305 dalar og 24 skilling. Skodje og Vatne kommunestyrer var samde om å søkje kongen om løyve til å nytte desse fonda til grunnkapital for ein planlagt sparebank for Skodje og Vatne. Godkjenningsvedtaket er datert 11. april 1863.

E.F.

Protocoll:

For

Skiøtte Sogns, Ringkiøbing Amt

Gaarden Ims Sognefogder er i Vor Gaard
Brugere Der have boerat Indsiddere i Maja
Sinck i 8te Aar hinanden følgende Aar ovenfor
Aar 18te Maaneder Byg og Byg nerpsund og
Maaneder Havre havde i 8te Aar Indsiddere i
Alt 272 Voger Byg og Byg i 3te
Tilsammen 725 Voger Blandsæd

Ved Sidste Regnskabs Revision blev tagt til
Voger Byg allerede sammen med Regnskabet for
Aaret 1824 278 Voger Byg og Byg i
Tilsammen 131 Voger Byg

Christen Olsen Sorthe
formand

Gaardens og Indsiddernes Navne	Byg	Havre
Ims Gaard Mathias Iversen Carlsen	—	18 — 1 3 6
Vesterfælled 2. Christian Knudsen	—	18 — 1 6
3. Ole Arnesen	—	18 — 1 6
4. Anders Christensen	—	18 — 1 6
Vestergaard 5. Thomas Paulsen	—	18 — 1 6
6. Jacob Ingebrigtsen	—	18 — 1 6
7. Knud Leonhardsen	—	18 — 1 6
Østergaard 8. Jørgen Jensen	—	18 — 1 6
9. Jens Pedersen	—	18 — 1 6
Nørregaard 10. Christen Hansen	—	18 — 1 6
11. Peder Knudsen	—	18 — 1 6
12. Knud Pedersen	—	18 — 1 6
Vesterhuse 13. Jørgen Jørgensen	—	18 — 1 6
14. Jeger Knudsen	—	18 — 1 6
15. Sørensen Knudsen	—	18 — 1 6
Mellemhuse 16. Peder Olsen	—	18 — 1 6
17. Jacob Jacobsen	—	18 — 1 6
18. Sørensen Skelly	—	18 — 1 6
19. Erik Hansen	—	18 — 1 6
Nørhuse 20. Jeger Pedersen	—	18 — 1 6
21 Jeger Peder Jørgensen	—	18 — 1 6
22 Salve Madsen	—	18 — 1 6
Lillefjelling 23. Jens Arnesen	—	18 — 1 6
Langneg 24 Ole Christensen	—	18 — 1 6
Strømmen 25. Knud Carlsen	—	18 — 1 6
Storfjelling 26. Jens Pedersen	—	18 — 1 6
27. Knud Knudsen	—	18 — 1 6
28. Søren Pedersen	—	18 — 1 6
	7 V —	11 V 2 B —

| | | |

HYTTER OG FRITIDSHUS I LAFTET TØMMER

Også med:
Bolighus – Restauranter – Moteller – Hoteller – Kirker – Muséer – Stabbur – Feriegårder – Utleiegrender.

KORDINOR
5000 BERGEN

Kontakt vår distr.repr.
INGEBR. BERG
6220 Skodje

Vi produserer garndinbrett og lister

m/ass. mønstre - beiset og trekvite i forskjellige utførelser

Rosetter og deler til stilmøbler

Ornamerterte lister for møbel-industrien

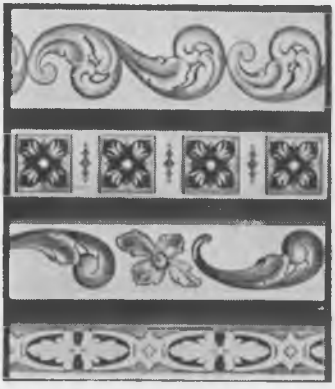

Engesetdal Trevareindustri

6260 SKODJE

Tlf. 427 — 646 ØRSKOG

KOM OG SE

vår store MØBELUTSTILLING i vårt siste nybygg.

Vi har funnet fram til mange suksessmodeller. 30 år i møbelproduksjonen har skaffet oss erfaringer.

I tillegg til egenproduksjonen stiller vi et allsidig utvalg fra samarbeidende fabrikker. .

Nå også i komplett utstilling av hytte- og peisestue-møbler fra TRØNDERMØBLER A/S.

★

Du er alltid velkommen til

Skodje Fabrikker A.s

Uhlens Transport A.s

GODSBILRUTER

Ålesund — Oslo

Ålesund — Bergen

Ålesund — Trondheim

Ellers:

KJØLEVOGNER — SEMITRAILERE

for transport i inn- og utland

Telefon 24 888 Ålesund

Tema Møbler A/S

6260 SKODJE — Tlf. 686

Produksjon av STILMØBLER — SALONGER

KOMPLETTERINGSMØBLER

PETER
STETTE & SØNNER AS
MEK. VERKSTED — STETTEVIK

Reparasjoner — Service

på

Traktor - Truck - Anleggsmaskiner

Stålkonstruksjoner

Tlf.: ØRSKOG (55 000) 5032 - 6264 TENNFJORD

M.J. Ødegaard

Etablert 1916

ÅLESUND

Engros
PAPIR-POSER
KORTEVARER
BØLGEPAPP —
POSEFABRIKK
Sentralbord 22 836

BERGING
SLEP

LEKTER-
TRANSPORT
Sentralbord 21 942

KUNSTGJØDSEL — KRAFTFOR —
FRØ — SÅKORN
LANDBRUKSMASKINER
LANDBRUKSREISKAP
TRAKTORAR — SPRØYTEMIDDEL

Møre Felleskjøp

Sentralbord 25 940 - Ålesund - Kornsilo og mylne
Verkstad Ratviksvingen — Tlf. 44 035

Godt å vite

om Sunnmørsbanken
-den aktive lokale bank
med solid forankring i ditt distrikt

Sunnmørsbanken a|s

Skodje Samyrkelag

med sine tre nærbutikker, er bygdefolkets egen virksomhet. Alle kan bli medlem og alle har medbestemmelsesrett. Du støtter din egen — og bygdesamfunnets sak, ved å handle i din egen butikk.

N. L. Otterlei

KAROSSERIFABRIKK

SKODJE

Tlf. 453 A

MØBLER

FINNER DU HOS OSS!

Det er lett å bo pent når du går til

E. Riise & Co

Keiser Wilh.gt. 34 — Ålesund

OSCAR LARSEN A/S

ÅLESUND

DRAPOL profiler og plater i glassfiberarmert polyester og epoxy

kjennetegnes ved:

- **stor styrke**
- **lav vekt**
- **god isolasjonsevne**
- **god korrosjonsbestandighet**

Profilene produseres enten som standardprofiler eller som spesialprofiler med tildels kompliserte tverrsnitt.
Vi leverer også konstruksjonsdetaljer og sammenbygde elementer basert på Drapol profiler og plater. Endel av de mest aktuelle standardprofiler lagerføres. Vi står gjerne til disposisjon dersom De skulle trenge vårt råd.

Plastkonstruksjoner A.s

6260 SKODJE — Tlf. 6110

Græsdal Speil & Glass A.s

Parkgata 10

Engeset Handel

BENSIN og KIOSK

Bra vareutvalg i nye og trivelige lokaler. Rimelige priser.

Fiskekort til Engesetdals- og Skålsvatnet.

Landhandel

ENGESETDAL

Produksjon av DØRER og VINDUER

Spesialitet:

STJERNEVINDUET

SVORTA — Tlf.6240 SJØHOLT

Fylling Elektromaskin A.s

MOTOR & DYNAMOVERKSTED

Spesialitet:

MOTORVIKLING

6265 VATNE — Tlf.: Vatne 73 — Priv.: Ørskog 6004

MALERARBEID OG GULVBELEGG

utføres av

MALERMESTER

THOR SKODJEREITE

Skodje tlf. 414 — Ålesund tlf. 21 433

Johs. Vadset

Etabl. 1892 — Velassortert landhandel — Tlf. 402

SKODJE

Distriktslager av kunstgjødsel for Rieber & Sønn A/S

Forhandler av bensin — petroleum etc. fra B. P.

Godsekspedisjon N.S.B. og Linjegods

Veganlegg Fjellsprenging

Planering Grunnarbeid

Egil Strømmen Maskinstasjon

SKODJE — Ring tlf. 673

Oscar Rørhuus

Engesetdal — Tlf. Skodje 29

LASTEPLAN OG VAREKARROSSERIER

J.WEIBERG GULLIKSEN

6000 ÅLESUND TOLLBUGATA 6

Tlf. 21 598

Berg Transport

SKODJE — Tlf. 608—709

LANGTRANSPORT – TIPPVOGNER

ALF VALDE

SAGBRUK — HØVLERI — TREMATERIALER

BYGNINGSARTIKLER

SKODJE — Tlf. 415 B

Giske Suovenir & Bruksting

Delproduksjon

Postadr.: 6260 SKODJE — Tlf. 426

Karl Grindvik

PELSDYROPPDRETT

Skodje

Stedet for:

BØKER – KONTORARTIKLER

SKRIVESAKER – MUSIKK – FOTO

JOHS. HAVNEVIK A·S

I Skansen

Eik & Hausken

FREMMERHOLEN

Livsforsikringsselskapet
GJENSIDIGE

Borg Branntrygdelag

er bygda og distriktet sitt eige trygdelag. Det er skipa i 1860 og virkeområdet femner om: Ålesund, Skodje, Vatne og Giske. I samband med Gjensidige teiknar laget også kombinert trygding på bygningar og lausøyre, og kombinert landbrukstrygding, dessutan glas-, ansvar, bil, traktor og andre skadetrygdingar.

Forretningskontoret er i Ålesund — Rådstugata 5 b

Telefon nr. 21 101 — 25 230.

Ola Strømmen

SKODJE

DROSJE — AMBULANSE — MOBILTELEFON

TLF. SKODJE 503

Vadset-Møbler A/S

Delproduksjon for møbelindustrien

Skodje – Tlf. 426 * - 448

BORGUND SPAREBANK

SAMMENSLUTTET AV BORGUND SPAREBANK OG SKODJE OG VATNE SPAREBANK

HOVUDKONTOR:
Keiser Wilh.gt. 29, Ålesund

FILIALAR:
Gåseid (Nørvasund)
Langevåg
Spjelkavik
Åsestranda (Åse)
Giske
Godøy
Valderøy
Syvikgrend

AVDELINGSKONTOR:
Skodje og Vatne Sparebank
Skodje
Vatne

2 bankbussar med til saman
24 ekspedisjonsstopp i Ålesund ,Haram og
Ørskog kommunar.

BORGUNDBANKEN — ALLTID FOR HAND

Sunnmørsposstens trykkeri, Ålesund